

# **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama**

**Izdavač:** UPRAVA ZA JAVNE NABAVKE

**Predsjednik Radne grupe:** doc dr Mersad MUJEVIĆ

**Članovi Radne grupe:**

Mersad	Mujević
Tomo	Miljić
Suzana	Pribilović
Ana	Cerović
Mara	Bogavac
Radovan	Radojević
Gordana	Radojević
Slobo	Marinović
Tanja	Janović
Ivan	Radulović
Aleksandar	Mitrović
Branislav	Begović
Suzana	Domazetović
Mirjana	Purić
Vesna	Jovićević
Aleksandar	Anđić

**Tehnička obrada:**

Aleksandar	Anđić
Svetlana	Tomović

**Prevod:**

Svetlana	Tomović
Ana	Vojnić
Milena	Tomašević

**Priprema:**

**Štampa:**

**Tiraž:** 444

**Podgorica, april 2015. godine**

## PREDGOVOR

Tokom proteklih godina dobro upravljanje javnim nabavkama postalo je ključna odrednica dobrog upravljanja i napretka države. Njegov značaj za društveni i ekonomski razvoj odražava se u činjenici da vrijednost javnih nabavki čini značajan udio u društvenom bruto proizvodu svake zemlje (od 10-20 %).

Uz ekonomski i finansijski uticaj procesa javne nabavke na zemlje članice (ili na bilo koju drugu zemlju), javna nabavka ima još jednu ključnu ulogu u radu državne uprave – osiguranje efikasnosti politika i njihova uticaja. Ne postoji gotovo nijedna politika u modernom društvu koja ne treba procedure javne nabavke. Zdravstvo, obrazovanje, zaštita životne sredine, energija, saobraćaj i ostale politike, uopšte imaju potrebu za procedurama javne nabavke za izvršenje javnih radova, nabavu robe ili usluga. Stoga, efikasna i pravovremena procedura javne nabavke postaje ključni element pri ostvarivanju ciljeva politika u bilo kojem sektoru državne uprave.

Javne nabavke nijesu više samo jednostavna, rutinska službenička djelatnost koja se sprovodi unutar izolovanog odjeljenja nekog ministarstva. Današnji stručnjaci za nabavke moraju da se bave brzorastućim tržištima i brznapredujućim tehnologijama, tehnikama i alatima za nabavljanje roba, usluga i radova. Kao dodatak tradicionalnim pravnim obavezama, stručnjaci za nabavku moraju da pokažu poznavanje međunarodnih sporazuma, radnog i ekološkog okruženja, da uzmu u obzir rizike od potencijalne korupcije, ali i da poznaju pokazatelje kojima bi se utvrdila korupcija u ovoj oblasti.

Generalni je utisak da su usvajene Izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama, Zakona koji je počeo da se primenjuje od 01.januara 2012. godine stvoriti povoljniji ekonomsko/pravni okvir sa aspekta bolje upravljivosti javnim finansijama. Takođe istim sistemskom primenom pozitivnih rešenja u izmjenama ovog Zakona će dovesti do većeg stepena kontrole planiranja i sprovođenja javnih nabavki, sprovođenja antikoruptivnih mera i zaštite prava zainteresovanih lica.

Ključne novine Izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama su:

1. usklađivanje sa Direktivama Evropske Unije;
2. potpunija i jednostavnija definicija naručioca;
3. smanjivanje broja izuzetaka od primene zakona;
4. pooštavanje uslova za primenu izuzetaka;
5. mehanizam prethodne kontrole primene pregovaračkih postupaka;
6. mehanizmi za sprečavanje sukoba interesa i korupcije u javnim nabavkama;
7. javna nabavka male vrednosti je uređena na način koji omogućuje transparentnost postupka i konkurenciju, kroz donošenje posebnog pravilnika za njegovo sprovođenje
8. predviđena je obaveza objavljivanja tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki, 9. efikasnije uređeno objavljivanje i propisana obavezna sadržina oglasa o javnim nabavkama;
10. unijeti su ekološki standardi i standardi energetske efikasnosti kao mogući djelovi tehničkih specifikacija;
11. preciziran način izračunavanja procenjene vrednosti;
12. jasno propisan način donošenja odluke o dodeli ugovora, procedura i rokovi za zaključenje ugovora;
13. jasno i restriktivno propisane mogućnosti promjene ugovora;
14. po prvi put uređene su nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti;
15. povećane su nadležnosti i ovlašćenja Uprave za javne nabavke;

16. sistem zaštite prava učinjen je efkasnijim sa jedne strane kroz pojednostavljenje samog postupka, a sa druge kroz propisivanje novih mogućnosti kao što je žalba na samo dvije "radnje" i to na tendersku dokumentaciju i na odluke;

17. predviđeni su prekršaji za sve ozbiljne povrede zakona, a kazne su sa jedne strane pooštrene, a sa druge rangirane prema težini prekršaja;

18. određivanje rokova za spovođenje pojedinih radnji; sadržinu, otkup, preuzimanje, izmjene i dopune tenderske dokumentacije;

19. status zaposlenih koji vrše poslove javnih nabavki;

20. sastav i ovlaštenja komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;

21. sadržinu poziva za javno nadmetanje i poziva za nadmetanje; način objavljivanja poziva za javno nadmetanje; obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke;

22. način dostavljanja dokaza za dokazivanje ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke;

23. način pripremanja i podnošenja ponuda; način podnošenja ponude za više partija;

24. dokazivanje ispunjenosti uslova preko podugovorača, odnosno podizvođača;

25. prijem ponuda; sačinjavanje zapisnika o javnom otvaranju ponuda; pregled, ocjenu i vrednovanje ponuda od strane službenika za javne nabavke;

26. obustavljanje postupka javne nabavke i troškove postupka u vezi sa tim;

27. odlučivanje o ispravnosti i neispravnosti ponuda;

28. naknadu troškova postupka;

29. bitne povrede zakona u postupku javne nabavke;

30. sadržinu, način i dinamiku vršenja ovlaštenja inspektora za javne nabavke i prekršajnu odgovornost za povrede zakona

31. i dr.

Kvalitet predloženih izmjena i dopuna će se dodatno osigurati i unaprijediti kroz donošenje podzakonskih akata za sprovođenje Zakona, koja su od neposrednog značaja za njegovu primjenu.

Direktor Uprave za javne nabavke i  
Predsjednik RG za izradu Izmjena i dopuna ZoJN

*doc dr Mersad MUJEVIĆ, dipl.ing. s.r.*

**ZAKON  
O JAVNIM NABAVKAMA**

**I. OSNOVNE ODREDBE**

***1. Predmet, primjena, izuzeća, vrste postupaka***

**Predmet  
Član 1**

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak nabavke roba, usluga i ustupanja izvođenja radova (u daljem tekstu: javne nabavke), zaštita prava u postupcima javnih nabavki i druga pitanja od značaja za javne nabavke.

**Primjena  
Član 2**

Ovaj zakon primjenjuje se na:

- 1) državne organe, organe jedinice lokalne samouprave, javne službe i druge korisnike sredstava budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda;
- 2) privredna društva i pravna lica koja vrše poslove od javnog interesa:
  - u kojima država, odnosno jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija, odnosno udjela u privrednom društvu ili pravnom licu;
  - u kojima više od polovine članova organa upravljanja tog privrednog društva, odnosno pravnog lica čine predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave; ili
  - u kojima više od polovine glasova u organu upravljanja privrednog društva, odnosno pravnog lica imaju predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave;
  - ako organ iz tačke 1 ovog stava vrši nadzor nad radom tog privrednog društva, odnosno pravnog lica;
- 3) privredna društva, pravna lica, preduzetnike i fizička lica koji se finansiraju sa više od 50% iz sredstava budžeta Crne Gore, jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili sredstava privrednog društva, odnosno pravnog lica iz tačke 2 ovog stava;
- 4) privredna društva, pravna lica i preduzetnike koji obavljaju djelatnost u oblastima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja u skladu sa odredbama čl. 108 do 113 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, za diplomatsko-konzularna predstavništava Crne Gore u inostranstvu, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i mirovnim misijama i druge aktivnosti u inostranstvu, vrste

postupaka javnih nabavki i način njihovog sprovođenja uređuju se propisom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Organ uprave nadležan za poslove javnih nabavki (u daljem tekstu: nadležni organ) priprema listu obveznika iz stava 1 ovog člana.

Naručilac je obveznik iz stava 1 ovog člana.

Novoosnovani naručilac je dužan da nadležnom organu podnese prijavu radi evidentiranja na Listi naručilaca, u roku od 30 dana od dana sticanja svojstva naručioca.

Lista naručilaca iz stava 4 ovog člana se objavljuje na portalu javnih nabavki nadležnog organa (u daljem tekstu: portal javnih nabavki).

Lista naručilaca se ažurira u roku od tri dana od dana podnošenja prijave iz stava 4 ovog člana.

Naručilac je dužan da primjenjuje ovaj zakon i u slučaju kada nije evidentiran na listi iz stava 4 ovog člana.

### **Izuzeca od primjene**

#### **Član 3**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) nabavke koje se sprovode po posebnom postupku međunarodne organizacije, na osnovu međunarodnog sporazuma ili ugovora sa tom međunarodnom organizacijom;
- 2) nabavke koje se sprovode po posebnim pravilima na osnovu međunarodnog sporazuma ili ugovora između Crne Gore i jedne ili više država za projekat koji će ugovorne strane zajednički izvoditi ili koristiti;
- 3) nabavke koje se sprovode za zaštitu i spašavanje od katastrofa i većih nesreća - vanrednog stanja;
- 4) povjerljive nabavke, u skladu sa zakonom;
- 5) nabavke koje se sprovode radi sticanja, razvoja, produkcije ili koprodukcije programskog materijala namijenjenog radio-televizijskom emitovanju;
- 6) nabavke usluga arbitraže, sporazumnog rješavanja sporova i notarskih usluga;
- 7) nabavke finansijskih usluga u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, posebno transakcija naručioca, sa ciljem prikupljanja novca i kapitala i usluga Centralne banke Crne Gore;
- 8) nabavke usluga vezanih za radne odnose;
- 9) usluge vezane za zapošljavanje;
- 10) usluge oglašavanja obavještenja o postupcima javnih nabavki u medijima;
- 13) posebne javne nabavke propisane ovim zakonom.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na postupak davanja koncesija, i pružanje usluga, odnosno angažovanje stručnjaka (finansijske, pravne i/ili tehničke struke) u postupku privatizacije privrede, na prodaju i davanje u zakup zemljišta, zgrada i drugih nepokretnih i pokretnih stvari ili prava.

### **Značenje izraza**

#### **Član 4**

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) državni organi su: Skupština Crne Gore, Predsjednik Crne Gore, Vlada, Ustavni sud Crne Gore, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Državno tužilaštvo, ministarstva i drugi organi uprave, sudovi, Centralna banka Crne Gore, Državna revizorska institucija i druge službe čiji je osnivač Crna Gora;
- 2) organi jedinice lokalne samouprave su: skupština opštine, skupština Glavnog grada i Prijestonice, predsjednik opštine, gradonačelnik Glavnog grada i Prijestonice, organi lokalne uprave i drugi organi i službe čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave;
- 3) javne službe su: Univerzitet Crne Gore, privredna društva, javne i druge ustanove, državni fondovi i drugi organi i organizacije koji vrše javna ovlašćenja čiji je osnivač Crna Gora, odnosno jedinica lokalne samouprave;
- 4) ugovor o javnoj nabavci je ugovor zaključen između naručioca i ponuđača, u skladu sa sprovedenim postupkom javne nabavke, koji za predmet ima nabavku roba, usluga ili izvođenje radova, sa određenom cijenom;
- 5) ponuđač je privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik koje podnosi ponudu u postupku javne nabavke, pojedinačno ili kao grupa ponuđača u zajedničkoj ponudi;
- 6) uslov je zahtjev naručioca koji mora u ponudi da bude ispunjen u cjelini;
- 7) poziv za javno nadmetanje je poziv za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke koji se objavljuje na portalu javnih nabavki, i to: poziv za javno nadmetanje u otvorenom postupku, poziv za pretkvalifikaciju, poziv za javno nadmetanje pregovaranjem, konkurs i zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom;
- 8) poziv za nadmetanje je poziv koji naručilac dostavlja neposredno ponuđačima za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke i koji se ne objavljuje na portalu javnih nabavki, i to: poziv za dostavljanje ponuda u drugoj fazi ograničenog postupka, poziv za nadmetanje pregovaranjem, zahtjev za dostavljanje ponuda za okvirni sporazum i poziv za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga;
- 9) kriterijum je mjerilo na osnovu kojeg se vrši vrednovanje ponuda;
- 10) prijava za kvalifikaciju je zahtjev zainteresovanog lica za učestvovanje u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke - pretkvalifikacija, uz koji se prilaže potrebna dokumentacija;
- 11) elektronska ponuda je ponuda ili dio ponude koju ponuđač dostavlja naručiocu u elektronskom obliku;
- 12) nepredviđeni događaji su prirodne nepogode, požari, tehničko-tehnološke nesreće, havarije na uređajima i postrojenjima, hemijske, biološke, nuklearne i radiološke kontaminacije, epidemije, epizootije, epifitotije i druge nesreće;
- 13) javna sredstva su sredstva budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinica lokalne samouprave i druga sredstva koja ostvaruju obveznici primjene ovog zakona;
- 14) ovlašćeno lice je zakonski zastupnik, odnosno starješina naručioca ili ponuđača odnosno lice koje ono ovlasti da u njegovo ime preduzima određene radnje u postupku javne nabavke;
- 15) odluka je akt kojim naručilac u formi rješenja odlučuje o izboru najpovoljnije ponude, obustavljanju ili poništavanju postupka javne nabavke, kao i akt kojim se u formi zaključka ili rješenja odlučuje po žalbi protiv radnji i odluka naručioca;
- 16) ekvivalentnost podrazumijeva da ponuđeni proizvod ili usluga ima iste ili bolje tehničke karakteristike od proizvoda određenog proizvođača navedenih u tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke;

- 17) zainteresovano lice je lice koje je tražilo pojašnjenje tenderske dokumentacije, lice koje u žalbi dokazalo ili učinilo vjerovatnim da je zbog pobijanog akta ili radnje naručioca pretrpjelo ili moglo pretrpjeti štetu kao ponuđač u postupku javne nabavke ili naručilac u postupku pravne zaštite po žalbi i tužbi;
- 18) vojna oprema je oprema posebno dizajnirana ili prilagođena u vojne svrhe i namijenjena korišćenju kao oružje, municija ili ratni materijal;
- 19) osjetljiva oprema, radovi i usluge su roba, radovi i usluge koji se nabavljaju u bezbjednosne svrhe, koje uključuju, zahtijevaju i/ili sadrže tajne podatke;
- 20) životni ciklus su sve moguće uzastopne faze proizvoda, odnosno istraživanja i razvoja, industrijskog razvoja, proizvodnje, popravke, modernizacije, modifikacije, održavanja, logistike, obuke, testiranja, povlačenja i odlaganja;
- 21) tajni podaci su sve informacije ili materijali, bez obzira na njihovu formu, prirodu ili način prenosa, koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka, a čijim bi otkrivanjem nepozvanom licu nastupile ili bi mogle nastupiti štetne posljedice za bezbjednost i odbranu, vanjsku, monetarnu i ekonomsku politiku Crne Gore;
- 22) kandidat je lice koje je u prvoj fazi ograničenog ili pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje dostavilo prijavu za kvalifikaciju.

## ***2. Načela javnih nabavki***

### **Načelo ekonomičnosti i efikasnosti upotrebe javnih sredstava**

#### **Član 5**

Naručilac je dužan da obezbijedi ekonomično i racionalno korišćenje javnih sredstava u postupku javne nabavke i izborom najpovoljnije ponude.

### **Načelo obezbjeđivanja konkurencije**

#### **Član 6**

Naručilac je dužan da preduzme potrebne mjere kojima se obezbjeđuje konkurencija među ponuđačima, u skladu sa zakonom.

Naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju među ponuđačima, a posebno ne može da onemogući bilo kojeg ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka ili korišćenjem diskriminatorских uslova i kriterijuma ili mjera koje favorizuju pojedine ponuđače.

### **Načelo transparentnosti postupka javne nabavke**

#### **Član 7**

Transparentnost postupaka obezbjeđuje se objavljivanjem plana javnih nabavki, tenderske dokumentacije, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke,

ugovora o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana, tenderske dokumentacije, odluke i ugovora, kao i preduzimanjem drugih radnji i mjera.

Ponuđač koji učestvuje u postupku javne nabavke ima pravo da ostvari uvid u dokumentaciju sprovedenog postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom.

### **Načelo ravnopravnosti**

#### **Član 8**

Naručilac je dužan da obezbijedi da svi ponuđači u svim fazama postupka javne nabavke imaju ravnopravan tretman.

### ***3. Zaštita podataka, evidentiranje postupka i ostvarivanje komunikacije***

#### **Zaštita podataka**

#### **Član 9**

Naručilac je dužan da:

- 1) čuva kao tajne podatke sadržane u ponudi, koji su u skladu sa zakonom utvrđeni kao tajni i koje je ponuđač označio u ponudi kao tajne;
- 2) odbije davanje informacija kojim bi se mogla izvršiti povreda tajnosti podataka navedenih u ponudi;

Cijena i drugi podaci iz ponude od značaja za ocjenu ispravnosti i vrednovanje ponude ne smatraju se tajnim.

### **Određivanje tajnosti**

#### **Član 10**

Naručilac može da zahtijeva zaštitu tajnosti podataka koje ponuđačima stavlja na raspolaganje tenderskom dokumentacijom.

Lice koje raspolaže podacima iz stava 1 ovog člana dužno je da ih čuva i štiti, bez obzira na stepen te tajnosti.

### **Jezik u postupku javne nabavke**

#### **Član 11**

Naručilac sačinjava tendersku dokumentaciju i vodi postupak na crnogorskom jeziku, kao i na drugim jezicima koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, u skladu sa ustavom i zakonom. Tendersku dokumentaciju ili pojedine djelove tenderske dokumentacije naručilac može da pripremi i na stranom jeziku, koji se uobičajeno koristi u međunarodnoj trgovini.

Ponuđač priprema ponudu na jeziku koji je predviđen tenderskom dokumentacijom.

### **Ponuda na stranom jeziku**

#### **Član 12**



Naručilac može da odredi da se ponude djelimično daju i na stranom jeziku, posebno u dijelu koji se odnosi na tehničke karakteristike, kvalitet i tehničku dokumentaciju.

U slučaju iz stava 1 ovog člana naručilac je dužan da naznači dio ponude koji može da bude i na stranom jeziku i da navede strani jezik na kojem može biti dat taj dio ponude.

U slučaju spora relevantna je verzija tenderske dokumentacije na crnogorskom jeziku.

## **Valuta**

### **Član 13**

Procijenjena vrijednost javne nabavke i ponuđena cijena iskazuju se u EUR-ima.

## **Način sprovođenja javne nabavke**

### **Član 14**

Javna nabavka može da se sprovede u pisanoj ili elektronskoj formi.

Komunikacija i razmjena informacija između naručilaca, zainteresovanih lica i ponuđača može da se vrši elektronskim putem, telefaksom i drugim sredstvima komunikacije, prema izboru naručioca.

Sredstva određena za dostavljanje informacija moraju da budu opšte dostupna na način koji ponuđačima ne ograničava pristup informacijama.

Komunikacija iz st. 2 i 3 ovog člana vrši se na način kojim se može dokazati slanje, odnosno prijem informacije.

Naručilac može pozivom za javno nadmetanje odnosno, pozivom za nadmetanje da odredi da se pismena i informacije mogu dostaviti telefaksom, pod uslovom da prijem bude potvrđen putem pošte ili elektronskim putem do utvrđenog roka.

Način dostavljanja ponuda (u pisanoj ili elektronskoj formi) određuje se u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje.

## ***4. Antikorupcijsko pravilo i sprječavanje sukoba interesa***

### **Antikorupcijsko pravilo**

### **Član 15**

Naručilac je dužan da odbaci, odnosno odbije ponudu ako utvrdi da je ponuđač neposredno ili posredno dao, ponudio ili stavio u izgled poklon ili neku drugu korist službeniku za javne nabavke, članu komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, licu koje je učestvovalo u pripremi tenderske dokumentacije, licu koje učestvuje u planiranju javne nabavke ili drugom licu, sa ciljem da sazna povjerljive informacije ili da utiče na postupanje naručioca.

Naručilac je dužan da odbaci, odnosno odbije ponudu ako utvrdi da je ponuđač neposredno ili posredno prijetio službeniku za javne nabavke, članu komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, licu koje je učestvovalo u pripremi tenderske dokumentacije, licu koje učestvuje u planiranju javne nabavke ili drugom licu, sa ciljem da sazna povjerljive informacije ili da utiče na postupanje naručioca.

Naručilac je dužan da evidentira slučajeve iz st. 1 i 2 ovog člana, o tome sačini službenu zabilješku, podnese prijavu nadležnim državnim organima radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i obavijesti nadležni organ.

Način vođenja i sadržaj evidencije iz stava 3 ovog člana i metodologija analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranog otkrivanja koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije utvrđuje se propisom organa državne uprave nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen uz kršenje antikorupcijskog pravila ništav je.

Ugovor o javnoj nabavci sadrži odredbu o ništavosti ugovora u smislu stava 5 ovog člana (antikorupcijska klauzula).

## **Sprječavanje sukoba interesa na strani naručioca**

### **Član 16**

Naručilac je dužan da preduzme neophodne mjere kojima se sprječava sukob interesa lica koja učestvuju u postupku javne nabavke.

Ovlašćeno lice, službenik za javne nabavke, članovi komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, lica koja učestvuju u pripremi poziva za javno nadmetanje, poziva za nadmetanje i tenderske dokumentacije, lica koja učestvuju u planiranju javne nabavke i druga lica koja učestvuju, neposredno i posredno, u postupku javne nabavke dužna su da, bez odlaganja, obavijeste naručioca o postojanju sukoba interesa, kao i ekonomskog ili drugog ličnog interesa kojim se može kompromitovati njihova objektivnost i nepristrasnost u postupku javnih nabavki.

Lice iz stava 2 ovog člana ne smije da zasnuje radni odnos ili da se po bilo kom drugom osnovu angažuje kod ponuđača sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci u postupku u kojem je učestvovalo, njegovim pravnim sljedbenikom ili sa njima povezanim licem, najmanje dvije godine nakon zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Sukob interesa kod naručioca postoji, ako je lice iz stava 2 ovog člana:

- 1) ponuđač, podnosilac zajedničke ponude, podugovarač, podizvođač, zakonski zastupnik ili punomoćnik ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača;
- 2) srodnik po krvi sa zakonskim zastupnikom ili punomoćnikom ponuđača odnosno podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom srodstva;
- 3) bračni ili vanbračni drug zakonskog zastupnika ili punomoćnika ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača;
- 4) srodnik po tazbini zaključno sa drugim stepenom srodstva sa zakonskim zastupnikom ili punomoćnikom ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača;
- 5) usvojilac ili usvojenik ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača, podizvođača, zakonskog zastupnika ili punomoćnika ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača;
- 6) akcionar ili član organa upravljanja ponuđača podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača.

Lice iz stava 2 ovog člana dužno je da, prije preduzimanja prve radnje u postupku javne nabavke, da pismenu izjavu o nepostojanju sukoba interesa, a ukoliko do sukoba interesa

dođe u toku trajanja postupka javne nabavke dužno je da, bez odlaganja podnese zahtjev za izuzeće.

U slučaju da ovlašćeno lice podnese zahtjev za izuzeće odluku o tom zahtjevu donosi organ koji je imenovao ili izabrao ovlašćeno lice odnosno organ koji vrši nadzor nad radom naručioca.

U slučaju iz stava 5 ovog člana naručilac je dužan da o izuzeću lica iz stava 2 ovog člana odluči odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva za izuzeće.

Izjava iz stava 5 ovog člana, zahtjev za izuzeće i odluka po zahtjevu za izuzeće sastavni su dio dokumentacije javne nabavke.

## **Sprječavanje sukoba interesa kod ponuđača**

### **Član 17**

Sukob interesa kod ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podizvođača ili podugovarača postoji, ako je njegovo ovlašćeno lice ili punomoćnik:

- 1) zakonski zastupnik ili punomoćnik naručioca;
- 2) srodnik po krvi lica iz člana 16 stav 2 ovog zakona u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili mu je bračni ili vanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena srodstva, bez obzira da li je brak prestao;
- 3) usvojilac ili usvojenik lica iz člana 16 stav 2 ovog zakona;
- 4) akcionar ili član organa upravljanja naručioca;
- 5) koje ima neposredan ili posredan interes u postupku javne nabavke, koji omogućava lično sticanje imovine ili koristi uticajem na donošenje odluke;
- 6) posredno ili neposredno uključeno u druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Lice koje je izradilo ili učestvovalo u izradi tehničke dokumentacije ili vršilo stručnu kontrolu tehničke dokumentacije i lice čije je ovlašćeno lice ili stručno lice učestvovalo u izradi ili stručnoj kontroli tehničke dokumentacije koja se koristi za izradu tehničke specifikacije, odnosno predmjera radova u tenderskoj dokumentaciji ili dokumentacije po kojoj se realizuje ugovor o javnoj nabavci ne može da učestvuje u tom postupku javne nabavke kao ponuđač, podnosilac zajedničke ponude, podugovarač ili podizvođač i ne smije da saraduje sa ponuđačem, podnosiocem zajedničke ponude, podugovaračem ili podizvođačem na pripremanju ponude, osim ako je predmet te javne nabavke izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova po toj tehničkoj dokumentaciji.

Ponuđač je dužan da, zavisno od načina podnošenja ponude, u svojoj ponudi dostavi izjavu svog ovlašćenog lica, ovlašćenog lica podnosioca zajedničke ponude, ovlašćenog lica podizvođača i ovlašćenog lica podugovarača o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa iz st. 1 i 2 ovog člana.

Ukoliko ponuđač u ponudi ne dostavi izjave o nepostojanju sukoba interesa iz st. 1 i 2 ovog člana ili ukoliko se utvrdi da na strani ponuđača postoji bilo koji od sukoba interesa iz st. 1 i 2 ovog člana njegova ponuda se odbija, u skladu sa ovim zakonom.

Lice koje je zainteresovano da kao ponuđač učestvuje u postupku javne nabavke može da u roku za žalbu na tendersku dokumentaciju zahtijeva od naručioca da iz postupka javne

nabavke isključi lice iz člana 16 stav 2 ovog zakona zbog kojeg je u sukobu interesa, izuzev ovlašćeno lice naručioca.

Naručilac je dužan da o zahtjevu iz stava 5 ovog člana odluči u roku od tri dana od dana dostavljanja zahtjeva i da odluku o tome objavi na način na koji je objavljena tenderska dokumentacija.

Ne smatra se sukobom interesa na strani ponuđača učešće u tehničkim konsultacijama kod naručioca i davanje tehničkih savjeta naručiocu od strane kandidata, ponuđača, podnosioca zajedničke ponude, podugovarača ili podizvođača prije početka postupka javne nabavke, ukoliko se time ne narušava konkurencija ostalih kandidata ili ponuđača i ako je potpuna sadržina tehničkih konsultacija i datih tehničkih savjeta sastavni dio tenderske dokumentacije ili zahtjeva za dostavljanje ponuda šopingom.

U slučaju iz stava 7 ovog člana naručilac i lice koje je učestvovalo u tehničkim konsultacijama ili je dalo tehničke savjete naručiocu u vezi sa predmetom javne nabavke dužni su da potpišu posebne izjave da je sadržina tehničkih konsultacija i datih tehničkih savjeta u potpunosti prezentovana u tenderskoj dokumentaciji, odnosno zahtjevu za dostavljanje ponuda šopingom.

## **Posljedica sukoba interesa i evidentiranje sukoba interesa**

### **Član 18**

Ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen uz postojanje sukoba interesa na strani naručioca ili ponuđača ništav je.

Lice kod kojeg je nastao sukob interesa i lice koje nije dalo izjavu o nepostojanju sukoba interesa isključuje se iz postupka javne nabavke.

Ako naručilac u toku postupka javne nabavke primi ponudu u kojoj postoji ili koja može da prouzrokuje sukob interesa dužan je da takvu ponudu odbije, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac je dužan da evidentira slučajeve sukoba interesa iz čl. 16 i 17 ovog zakona i da o tome, bez odlaganja, obavijesti nadležni organ.

## ***5. Poslovi nadležnog organa***

### **Nadležnost**

#### **Član 19**

Upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti javnih nabavki vrši nadležni organ, i to:

- 1) prati ostvarivanje sistema javnih nabavki;
- 2) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske Unije, priprema stručne osnove, inicira i učestvuje u pripremi propisa o javnim nabavkama;
- 3) daje saglasnost naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) pruža savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca;

- 5) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 6) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki;
- 7) uspostavlja i održava portal javnih nabavki radi obezbjeđivanja transparentnosti javnih nabavki;
- 8) objavljuje planove javnih nabavki, tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka po pozivu za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluka i ugovora, i druge akte u skladu sa ovim zakonom;
- 9) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki Listu naručilaca;
- 10) promovise sprovođenje javnih nabavki u elektronskoj formi;
- 11) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki;
- 12) priprema i dostavlja Vladi godišnji izvještaj o javnim nabavkama, za prethodnu godinu;
- 13) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki listu ponuđača na osnovu odluka o izboru najpovoljnije ponude;
- 14) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki jedinstveni rječnik javnih nabavki;
- 15) vrši inspekcijski nadzor;
- 16) izdaje publikacije i drugu stručnu literaturu;
- 17) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Ukoliko plan javnih nabavki, poziv za javno nadmetanje, odluka o kvalifikaciji kandidata, odluka o izboru najpovoljnije ponude, odluka o obustavljanju postupka javne nabavke, odluka o poništavanju postupka javne nabavke, ugovor o javnoj nabavci ili njihove izmjene i/ili dopune koji je dostavljen nadležnom organu radi objavljivanja nije u skladu sa zakonom, nadležni organ će o tome odmah obavijestiti naručioca da u roku od tri dana uočenu nepravilnost otkloni.

Ako naručilac nepravilnost ne otkloni u roku iz stava 2 ovog člana, nadležni organ će akt naručioca objaviti u dostavljenom tekstu i o tome obavijestiti inspektora za javne nabavke.

## **II. USLOVI I NAČIN SPROVOĐENJA POSTUPKA JAVNE NABAVKE**

### ***1. Vrste postupaka, vrijednosni razredi, objedinjene nabavke***

#### **Vrste postupaka javnih nabavki**

#### **Član 20**

Postupci javnih nabavki su:

- 1) otvoreni postupak;
- 2) ograničeni postupak;
- 3) pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje;
- 4) pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
- 5) konkurs;
- 6) šoping;
- 7) neposredni sporazum.

### **Vrijednosni razredi**

#### **Član 21**

Postupak javne nabavke određuje se prema procijenjenoj vrijednosti javne nabavke koja se razvrstava u sljedeće vrijednosne razrede, i to:

- I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a, sprovodi se postupak neposrednog sporazuma;
- II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000 EUR-a do 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000 EUR-a do 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopinga;
- III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovode se postupci iz člana člana 20 tač. 1 do 5 ovog zakona.

Za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost u okviru I i II vrijednosnog razreda mogu se sprovesti i postupci iz člana 20 tač. 1 do 7 ovog zakona.

### **Otvoreni postupak javne nabavke**

#### **Član 22**

Otvoreni postupak javne nabavke je postupak u kojem zainteresovana lica mogu da podnesu ponude u skladu sa uslovima utvrđenim pozivom za javno nadmetanje u otvorenom postupku i tenderskom dokumentacijom.

### **Ograničeni postupak javne nabavke**

#### **Član 23**

Ograničeni postupak javne nabavke sprovodi se u dvije faze.

U prvoj fazi naručilac utvrđuje kvalifikaciju podnosilaca prijava na osnovu prethodno određenih uslova u pozivu za pretkvalifikaciju.

U drugoj fazi naručilac poziva kvalifikovane kandidate da podnesu ponude.

Ukoliko se u prvoj fazi ne kvalifikuju najmanje tri podnosioca prijava postupak se obustavlja.

Naručilac je dužan da, u roku određenom u pozivu za pretkvalifikaciju, donese odluku o izboru kvalifikovanih kandidata sa obrazloženjem.

Odluku iz stava 5 ovog člana naručilac objavljuje na portalu javnih nabavki i dostavlja podnosiocima prijava u roku od pet dana od dana njenog donošenja.

Samo kvalifikovani kandidati mogu da dostave ponudu u drugoj fazi postupka iz stava 3 ovog člana, u roku određenom pozivom za dostavljanje ponuda u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

### **Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje** **Član 24**

Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje pregovaranjem može da se sprovede:

- 1) kada u otvorenom postupku javne nabavke ili u drugoj fazi ograničenog postupka javne nabavke nije dostavljena ni jedna ispravna ponuda, pod uslovom da predmet javne nabavke i sadržina tenderske dokumentacije nijesu bitno izmijenjeni;
- 2) kada zbog prirode roba, usluga i radova ili rizika koji se odnose na konkretnu javnu nabavku nije moguće odrediti procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- 3) radi istraživanja, testiranja ili razvoja, bez ostvarivanja profita ili naknade troškova.

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje pregovaranjem i tenderskoj dokumentaciji odredi predmet pregovora i način pregovaranja.

Radi obezbjeđenja izbora najpovoljnije ponude naručilac pregovara sa ponuđačima o dostavljenim ponudama i sačinjava zapisnik o pregovaranju.

Za vrijeme pregovora naručilac je dužan da obezbijedi jednak tretman ponuđača i ne smije da daje podatke i informacije koje obezbjeđuju prednost pojedinim ponuđačima.

### **Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje** **Član 25**

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje pregovaranjem može da se sprovede u slučaju:

- 1) nabavke roba, usluga ili ustupanja izvođenja radova:

- kada u najmanje dva otvorena, odnosno ograničena postupka javne nabavke nije dostavljena ni jedna ispravna ponuda, pod uslovom da predmet javne nabavke i sadržina tenderske dokumentacije nijesu bitno izmijenjeni, u kom slučaju je naručilac dužan da u pregovarački postupak uključi sve ponuđače koji su dostavili ponudu u otvorenom, odnosno ograničenom postupku;

- kada zbog tehničkih, odnosno umjetničkih zahtjeva predmeta javne nabavke ili iz razloga koji su povezani sa zaštitom isključivih prava nabavku može da realizuje samo određeni ponuđač;

- kada iz razloga izuzetne hitnosti, u cilju otklanjanja i sprječavanja opasnosti od nepredviđenih događaja, otklanjanja posljedica tih nepredviđenih događaja, ugroženosti zdravlja i života građana, kao i drugih nepredvidljivih okolnosti na koje naručilac nije mogao ili ne može da utiče, naručilac nije u mogućnosti da postupi u rokovima određenim ovim zakonom.

## 2) nabavke roba:

- kada je roba koja je predmet javne nabavke proizvedena isključivo za svrhe istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja, pod uslovom da se ne radi o serijskoj proizvodnji robe sa ciljem ostvarivanja dobiti ili naknade troškova istraživanja i razvoja;

- kada se radi o dodatnim isporukama u toku izvršenja ugovornih obaveza od dobavljača sa kojim je zaključen ugovor u skladu sa ovim zakonom, koje su namijenjene za djelimičnu zamjenu proizvoda, materijala ili instalacija ili proširenje obima postojećih isporuka proizvoda, materijala ili instalacija, ukoliko bi promjena ponuđača, odnosno robe izazvala tehničke probleme u funkcionisanju i održavanju, pod uslovom da ukupna vrijednost dodatnih isporuka nije veća od 15% vrijednosti zaključenog ugovora;

- na robnim berzama;

- po izuzetno povoljnim uslovima, od ponuđača koji je u postupku stečaja odnosno likvidacije, u skladu sa zakonom;

3) nabavke usluga koje su dio nastavka usluge sprovedene putem konkursa za izradu idejnog rješenja, a ugovor se zaključuje sa izabranim, odnosno sa jednim od izabranih učesnika, pod uslovom da naručilac u pregovarački postupak uključi sve izabrane učesnike;

## 4) nabavke usluga i ustupanja izvođenja radova:

- koji nijesu obuhvaćeni ugovorom zaključenim po sprovedenom postupku javne nabavke, a usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci i tehnički ili ekonomski se ne mogu odvojiti od osnovnog ugovora bez većih teškoća za naručioca, pod uslovom da se ugovor čija ukupna vrijednost ne može da bude veća od 15% od vrijednosti zaključenog ugovora zaključi sa ponuđačem čiji ugovor je i dalje na snazi;

- koji predstavljaju ponavljanje sličnih usluga ili radova povjerenih ponuđaču sa kojim je naručilac zaključio osnovni ugovor i kada je mogućnost nabavke tih usluga ili radova u skladu sa predmetom nabavke za koji je zaključen ugovor, na osnovu sprovedenog otvorenog ili ograničenog postupka, navedena u pozivu za javno nadmetanje, pod uslovom da ukupna vrijednost ugovora za dodatne usluge ili radove ne može da bude veća od 15% od vrijednosti zaključenog ugovora i da od zaključenja osnovnog ugovora nije proteklo više od tri godine.

Naručilac je dužan da u pozivu za nadmetanje pregovaranjem i tenderskoj dokumentaciji odredi predmet pregovora i način pregovaranja.



Radi obezbjeđenja izbora najpovoljnije ponude naručilac pregovara sa ponuđačima o dostavljenim ponudama i sačinjava zapisnik o pregovaranju.

Za vrijeme pregovora naručilac je dužan da obezbijedi jednak tretman ponuđača i ne smije da daje podatke i informacije koje obezbjeđuju prednost pojedinim ponuđačima.

Obrazac zapisnika iz člana 24 stav 3 ovog zakona i stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Okvirni sporazum**

#### **Član 26**

Naručilac može da zaključuje okvirne sporazume i ugovore o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma.

Naručilac može da zaključi okvirni sporazum nakon sprovedenog otvorenog, ograničenog i pregovaračkog postupka u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ako naručilac namjerava da zaključi okvirni sporazum, dužan je da u pozivu za javno nadmetanje navede:

- 1) da će zaključiti okvirni sporazum i vremenski period trajanja okvirnog sporazuma;
- 2) broj ponuđača sa kojima namjerava da zaključi okvirni sporazum;
- 3) elemente okvirnog sporazuma koji se ne mogu mijenjati;
- 4) promjenljive elemente okvirnog sporazuma;
- 5) način zaključivanja ugovora o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma.

Naručilac može okvirni sporazum da zaključi sa jednim ili više ponuđača.

Okvirni sporazum sa više ponuđača može se zaključiti sa najmanje tri ponuđača.

Ako u postupku javne nabavke iz stava 2 ovog člana ispravnu ponudu ne podnese predviđeni broj ponuđača sa kojim se namjerava zaključiti okvirni sporazum, naručilac može da zaključi okvirni sporazum sa ponuđačem, odnosno ponuđačima čije su ponude ispravne ili da obustavi postupak.

Okvirni sporazum sa više ponuđača, može se zaključiti na period do četiri godine, a okvirni sporazum s jednim ponuđačem može se zaključiti na period do dvije godine.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, naručilac može zaključiti okvirni sporazum sa jednim ponuđačem na period predviđen za zaključivanje okvirnog sporazuma sa više ponuđača.

Naručilac može zaključiti okvirni sporazum na period duži od perioda iz stava 7 ovog člana ako za to postoje opravdani razlozi vezani za predmet nabavke, koji se moraju obrazložiti u pozivu za javno nadmetanje.

Promjenljivi elementi okvirnog sporazuma mogu biti:

- 1) količina roba i usluga ili obim radova koji su predmet nabavke za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma na godišnjem nivou;
- 2) dinamika isporuke roba, izvršavanja usluga ili izvođenja radova koji su predmet nabavke;
- 3) mjesto isporuke roba, izvršavanja usluga ili izvođenja radova koji su predmet nabavke;
- 4) cijena roba, usluga ili radova koji su predmet nabavke.

Okvirni sporazum se zaključuje za ukupni ili dio predmeta javne nabavke po određenoj partiji, sa elementima iz stava 10 ovog člana koji su ponuđeni u najpovoljnijoj ponudi. Naručilac ne smije sprovesti okvirni sporazum na način kojim se sprječava, ograničava ili ugrožava konkurencija.

Ugovori o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma za ukupni ili dio predmeta nabavke zaključuju se na jedan od načina iz člana 26a ovog zakona.

Ako naručilac u postupku javne nabavke za zaključenje okvirnog sporazuma sa više ponuđača dobije samo jednu ispravnu ponudu, može zaključiti okvirni sporazum sa jednim ponuđačem pod uslovom da je u tenderskoj dokumentaciji odredio i jedan od načina zaključenja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 26a stav 1 ili stav 2 ovog zakona.

### **Zaključivanje ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma**

#### **Član 26a**

Ako je okvirni sporazum zaključen sa jednim ponuđačem i ako su u njemu određeni svi uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, ugovor se zaključuje neposredno na osnovu tih uslova i ponude dostavljene prije zaključenja okvirnog sporazuma.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa jednim ponuđačem i ako u njemu nijesu određeni svi uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, ugovor se može zaključiti na osnovu pisanog zahtjeva naručioca ponuđaču da dostavi dopunu ponude ili novu ponudu.

Naručilac može u pisanom zahtjevu iz stava 2 ovog člana, osim već određenih uslova navesti i druge uslove kao i izmjene i dopune uslova okvirnog sporazuma koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa više ponuđača i ako su u njemu određeni svi uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, ugovor se može zaključiti neposredno na osnovu tih uslova i ponuda dostavljenih prije zaključenja okvirnog sporazuma bez ponovljenog poziva za dostavljanje ponuda.

U slučaju da najpovoljniji ponuđač nije u mogućnosti da izvrši predmet, grupu ili dio predmeta javne nabavke, ugovor o javnoj nabavci za predmet, grupu ili dio predmeta nabavke može se zaključiti sa sljedećim najpovoljnijim ponuđačem sa kojim je zaključen okvirni sporazum.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa više ponuđača i ako u njemu nijesu određeni svi uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, ugovor se može zaključiti nakon ponovljenog poziva za dostavljanje ponuda ponuđačima iz okvirnog sporazuma.

Ponovljeni poziv iz stava 6 ovog člana za dostavljanje ponuda može da sadrži:

- 1) osnovne elemente i preciznije uslove za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, i
- 2) ako je potrebno i druge uslove koje je naručilac u tenderskoj dokumentaciji kod okvirnog sporazuma naveo da će biti korišćeni.

U slučaju iz st. 6 i 7 ovoga člana naručilac sprovodi postupak u kojem:

- 1) za svaki pojedinačni ugovor pisanim putem poziva ponuđače da dostave nove ponude u pisanom obliku,

- 2) određuje rok koji mora biti dovoljno dug za izradu novih ponuda za svaki pojedinačni ugovor uzimajući u obzir složenost predmeta javne nabavke kao i vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda,
- 3) čuva u tajnosti sadržaj ponuda do isteka roka određenog za njihovo dostavljanje,
- 4) nakon pregleda i ocjene dostavljenih ponuda na osnovu kriterijuma za izbor ponude koji je određen u tenderskoj dokumentaciji zaključuje pojedinačne ugovore o javnoj nabavci sa najpovoljnijim ponuđačem.

U slučaju iz st. 4, 5, 6 i 7 ovog člana naručilac je dužan da odluku o izboru najpovoljnije ponude za zaključivanje ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma dostavi svim ponuđačima koji su dostavili ponudu i objavi na portalu javnih nabavki.

Ugovor o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma zaključuje se na period koji je utvrđen tenderskom dokumentacijom.

U ponudi po pozivu iz st. 2, 3, 6 i 7 ovog člana ponuđač može u drugoj godini trajanja okvirnog sporazuma da ponudi pojedinačnu cijenu za predmet javne nabavke u iznosu većem od cijene utvrđene okvirnim sporazumom, a najviše u iznosu koji je za 10% veći od cijene utvrđene okvirnim sporazumom, a za naredne godine trajanja okvirnog sporazuma najviše u iznosu koji je za 10% veći od cijene za predmet javne nabavke koja je utvrđena u ugovoru o javnoj nabavci za prethodnu godinu.

Izuzetno od stava 11 ovog člana, ponuđač može da ponudi pojedinačnu cijenu za predmet javne nabavke koji podliježe regulatornom određivanju cijena do iznosa procentualnog povećanja cijene predmeta javne nabavke u prethodnoj godini u odnosu na cijenu utvrđenu okvirnim sporazumom, odnosno cijenu utvrđenu ugovorom o javnoj nabavci za prethodnu godinu.

## **Konsultantska usluga**

### **Član 27**

Briše se.

### **Konkurs**

### **Član 28**

Postupak javne nabavke konkursom može da se sprovede za usluge u oblasti urbanističkog planiranja, arhitekture, građevinarstva, inženjerstva, nauke, kulture, dizajna i informatike.

Konkurs može da se sprovede kao samostalni postupak javne nabavke ili kao sastavni dio postupka javne nabavke usluga, kada se ugovor zaključuje sa izabranim učesnikom, odnosno sa jednim od izabranih učesnika na konkursu.

Izabranom ili izabranim učesnicima na konkursu može da se dodijeli nagrada u skladu sa uslovima utvrđenim konkursom.

U postupku javne nabavke sprovedenom putem konkursa, nacrt, plan, idejno rješenje ili dizajn bira nezavisni žiri.

Članovi žirija mogu da budu samo fizička lica koja nijesu povezana sa učesnicima na konkursu.

Ako naručilac zahtijeva od učesnika na konkursu posebne profesionalne kvalifikacije ili iskustvo, najmanje jedna trećina članova žirija mora da posjeduje najmanje jednake kvalifikacije, odnosno iskustvo.

Nacrti, planovi, idejna rješenja ili dizajn se dostavljaju naručiocu anonimno, na način utvrđen konkursom.

Žiri je samostalan u odlučivanju i razmatra anonimno dostavljene nacрте, planove, idejna rješenja ili dizajn.

Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude moraju se zasnivati na:

- 1) kvalifikacijama, iskustvu, profesionalnim sposobnostima ponuđača i lica koja će da budu uključena u pružanje usluge;
- 2) efektima prenosa tehnologije, znanja i razvoja profesionalnih vještina;
- 3) drugim okolnostima, u zavisnosti od prirode konkursa.

Obrazac konkursa utvrđuje Ministarstvo.

### **Šoping** **Član 29**

Postupak javne nabavke šopingom može da se sprovede najviše jednom godišnje za isti predmet javne nabavke.

Izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke šopingom vrši se primjenom kriterijuma najniža ponuđena cijena. U postupku javne nabavke šopingom mogu učestvovati ponuđači koji ispunjavaju uslove iz čl. 65 i 67 ovog zakona, u skladu sa pozivom za javno nadmetanje.

Rok za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke šopingom ne može da bude kraći od 12 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

### **Neposredni sporazum** **Član 30**

Neposredni sporazum je direktni dogovor između naručioca i ponuđača o uslovima javne nabavke.

Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi:

- 10% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi do 200.000 EUR-a;
- 9% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 200.000 do 500.000 EUR-a;
- 8% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 500.000 do 800.000 EUR-a;
- 7% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi preko 800.000 EUR-a.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma može biti u visini do 20 % izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi do 25.000 EUR-a. Postupak javne nabavke neposrednim sporazumom uređuje naručilac posebnim aktom.

### **Prethodna saglasnost**

#### **Član 31**

Prije pokretanja postupka javne nabavke naručilac je dužan da pribavi saglasnost nadležnog organa o ispunjenosti uslova za sprovođenje postupka iz čl. 24 i 25 ovog zakona.

Zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanoj formi i sadrži: pravni osnov, predmet javne nabavke, procijenjenu vrijednost javne nabavke, poziciju iz plana javnih nabavki, izvor, odnosno način obezbjeđenja finansijskih sredstava, razloge za izbor pojedinog postupka javne nabavke i dokaze o ispunjenosti uslova za sprovođenje predloženog postupka.

Naručilac je dužan da, na zahtjev nadležnog organa, dopuni zahtjev iz stava 2 ovog člana, u roku koji ne može da bude duži od osam dana od dana prijema zahtjeva za dopunu.

Nadležni organ odlučuje o zahtjevu naručioca, bez sprovođenja ispitnog postupka, u roku od osam dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana važi do kraja tekuće fiskalne ili finansijske godine.

Ukoliko nadležni organ ne odluči o zahtjevu u roku iz stava 4 ovog člana naručilac može da sprovede postupak javne nabavke bez saglasnosti nadležnog organa.

Protiv akta nadležnog organa iz stava 4 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

### **Sprovođenje postupka javne nabavke od strane drugog naručioca**

#### **Član 32**

Naručilac može, istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke, da ovlasti drugog naručioca, uz saglasnost tog naručioca, da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke ili preduzme određene radnje u tom postupku.

### **Objedinjavanje javnih nabavki**

#### **Član 33**

Javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi može da sprovodi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa jedinice lokalne samouprave naručilac određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

## ***2. Vrste predmeta javne nabavke***

### **Nabavka robe**

#### **Član 34**

Predmet javne nabavke robe je:

- 1) kupovina robe;
- 2) uzimanje u zakup robe;
- 3) lizing robe (sa pravom kupovine ili bez prava otkupa).

Predmet javne nabavke robe može da obuhvati i pružanje usluga ako su one nužno vezane za isporuku robe (montaža, prevoz, osiguranje ili druge usluge definisane od strane naručioca).

### **Nabavka radova** **Član 35**

Predmet javne nabavke radova je izvođenje radova na izgradnji, adaptaciji, rekonstrukciji i održavanju objekata.

Predmet javne nabavke radova može da obuhvata i nabavku roba i usluga koje su potrebne za izvođenje radova, ako procijenjena vrijednost radova prelazi ukupnu procijenjenu vrijednost roba i usluga.

### **Nabavka usluga** **Član 36**

Predmet javne nabavke usluga su: usluge iz oblasti saobraćaja, finansijske usluge, računarske usluge, usluge obrazovanja i nauke, istraživanja, računovodstva i revizije, konsaltinga, arhitektonske usluge, stručni nadzor, ugostiteljske, zdravstvene, socijalne i druge usluge.

Predmetom javne nabavke usluga smatra se i javna nabavka:

- 1) usluga i roba, ako procijenjena vrijednost usluga prelazi procijenjenu vrijednost roba;
- 2) usluga i radova koji su neophodni za pružanje usluge, ako procijenjena vrijednost usluga prelazi procijenjenu vrijednost radova.

### **3. Pokretanje postupka** **Uslovi za pokretanje postupka** **Član 37**

Naručilac može da pokrene postupak javne nabavke ako su za tu nabavku obezbijeđena finansijska sredstva budžetom ili na drugi način u skladu sa zakonom i ako je nabavka predviđena planom javnih nabavki naručioca.

### **Plan javnih nabavki** **Član 38**

Naručilac je dužan da do 31. januara tekuće fiskalne, odnosno finansijske godine sačini plan javnih nabavki i dostavi nadležnom organu radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

Plan javnih nabavki iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) naziv i predmet javne nabavke;
- 3) procijenjenu vrijednost javne nabavke za svaki pojedini predmet javne nabavke;
- 4) poziciju budžeta, odnosno finansijskog plana na kojoj su planirana sredstva za javnu nabavku.

Izmjene, odnosno dopune plana javnih nabavki mogu da se izvrše pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke, osim u slučaju rebalansa budžetskih sredstava.

Saglasnost na plan javnih nabavki korisnika budžeta Crne Gore, osim za Skupštinu Crne Gore i organe sudske vlasti, daje Ministarstvo, a saglasnost na plan javnih nabavki organa jedinice lokalne samouprave nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Plan javnih nabavki donosi ovlašćeno lice, odnosno organ upravljanja naručioca.

Obrazac plana javnih nabavki utvrđuje se propisom Ministarstva.

### **Obezbjeđivanje sredstava za javnu nabavku**

#### **Član 39**

Ako javna nabavka traje više godina, sredstva za obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorena u skladu sa propisima kojima se uređuje budžet.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, naručilac može da započne postupak javne nabavke i kada u cjelosti nijesu obezbijeđena finansijska sredstva za javnu nabavku, i to kada:

- 1) se kroz postupak javne nabavke nabavljaju i finansijska sredstva za izvršenje ugovora o javnoj nabavci;
- 2) je u toku postupka javne nabavke, koji zahtijeva plaćanje u sljedećim godinama, potrebno pribaviti saglasnost, odnosno odobrenje u skladu sa propisima kojima se uređuje budžet;
- 3) se postupak javne nabavke završava zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim se ne stvara ugovorna obaveza.

### **Odluka o pokretanju postupka javne nabavke**

#### **Član 40**

Postupak javne nabavke pokreće se odlukom o pokretanju postupka javne nabavke koja sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) broj pod kojim je javna nabavka upisana u evidenciju;
- 3) predmet, vrstu postupka i rok za sprovođenje postupka javne nabavke;
- 4) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- 5) izvor obezbijeđenih sredstava za javnu nabavku, uslove i način plaćanja ugovorenih obaveza;
- 6) poziciju iz plana javnih nabavki;
- 7) obrazloženje;

8) i druge podatke od značaja za javnu nabavku.

Odluku iz stava 1 ovog člana donosi ovlašćeno lice naručioca.

### **Određivanje predmeta javne nabavke**

#### **Član 41**

Predmet javne nabavke određuje naručilac u skladu sa jedinstvenim rječnikom javne nabavke.

Predmetom javne nabavke određuju se vrsta robe, usluge, odnosno radova u odnosu na tehnološke i funkcionalne karakteristike, namjenu i svojstva.

Predmet javne nabavke mora da bude opisan potpuno, jasno i razumljivo, na način koji omogućava podnošenje odgovarajuće ponude po vrsti, kvalitetu, cijeni, kao i po drugim potrebnim svojstvima i uslovima.

U opisu predmeta javne nabavke navode se podaci o količini, mjestu i rokovima izvršenja ili posebni zahtjevi u pogledu načina izvršenja predmeta javne nabavke, koji su od značaja za izradu ponude i izvršenje ugovora, uključujući i podatke koji su od značaja za zaštitu životne sredine, energetska efikasnost ili socijalne zahtjeve.

### **Određivanje predmeta javne nabavke po partijama**

#### **Član 42**

Predmet javne nabavke može da bude određen po partijama prema tehnologiji, vrsti, količini, mjestu i vremenu isporuke.

Ako je predmet javne nabavke određen po partijama, sve partije moraju da se naznače u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje.

### **Jedinstveni rječnik javnih nabavki**

#### **Član 43**

Jedinstveni rječnik javnih nabavki (CPV - Common Procurement Vocabulary) je nomenklatura roba, usluga i radova koja se primjenjuje u postupku javne nabavke.

Predmet javne nabavke određuje se korišćenjem terminologije i izraza utvrđenih jedinstvenim rječnikom javnih nabavki.

Jedinstveni rječnik javnih nabavki objavljuje se na portalu javnih nabavki.

## **4. Procijenjena vrijednost javne nabavke**

### **Određivanje procijenjene vrijednosti**

#### **Član 44**

Naručilac je dužan da u planu javnih nabavki, odluci o pokretanju postupka javne nabavke, pozivu za javno nadmetanje, pozivu za nadmetanje i odluci o izboru najpovoljnije ponude iskaže procijenjenu vrijednost javne nabavke.



Procijenjena vrijednost javne nabavke iskazuje se u EUR-ima, sa uračunatim PDV-om. Prilikom određivanja procijenjene vrijednosti javne nabavke naručilac je dužan da uračunava samo troškove neophodne za izvršenje ugovora o nabavci robe, usluga i izvođenja radova.

Naručilac je dužan da se pridržava uslova i načina javne nabavke određenih ovim zakonom prema utvrđenim vrijednostima i ne smije tokom fiskalne ili finansijske godine da podijeli predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu, sa namjerom izbjegavanja primjene ovog zakona i propisanog postupka javne nabavke.

### **Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke robe**

#### **Član 45**

Osnovica za izračunavanje procijenjene vrijednosti javne nabavke robe određuje se na sljedeći način:

- 1) kada je predmet javne nabavke, odnosno ugovora o javnoj nabavci kupovina, zakup ili lizing i kada je rok na koji se ugovor zaključuje 12 mjeseci ili kraći uzima se ukupna procijenjena vrijednost ugovora za svo vrijeme njegovog trajanja, a kada je rok duži od 12 mjeseci, ukupna procijenjena vrijednost ugovora uključuje procijenjenu vrijednost za prvih 12 mjeseci i procijenjenu vrijednost za preostali period do isteka roka;
- 2) kada se ugovor iz tačke 1 ovog stava zaključuje na neodređeni rok, kao i u slučaju kada postoji neizvjesnost u pogledu roka na koji se ugovor zaključuje, uzima se mjesečna procijenjena vrijednost ugovora pomnožena sa 48.

Za zaključivanje periodičnih ugovora, kao i ugovora koje je potrebno obnoviti po isteku određenog roka procijenjena vrijednost javne nabavke određuje se na osnovu stvarne ukupne vrijednosti sličnih ugovora zaključenih tokom prethodne fiskalne godine ili tokom prethodnih 12 mjeseci, usklađene sa očekivanim promjenama u pogledu količine ili vrijednosti robe čija je nabavka predmet ugovora.

### **Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke usluga**

#### **Član 46**

U procijenjenu vrijednost javne nabavke usluge naručilac je dužan da uračuna i sve troškove za pružanje te usluge.

U procijenjenu vrijednost javne nabavke sljedećih usluga uračunavaju se za:

- 1) usluge osiguranja, iznos premije i drugi troškovi u vezi usluge osiguranja;
- 2) bankarske i druge finansijske usluge (osim usluge kreditiranja), naknade, provizije, kao i drugi troškovi u vezi finansijske usluge;
- 3) usluge kreditiranja, iznos kredita sa kamatom, naknadama i troškovima koji nastaju pri odobravanju i realizaciji ugovora o kreditu, procjenu vrijednosti nepokretnih i pokretnih stvari, premije osiguranja ili druge naknade u vezi sa sredstvima obezbjeđenja kredita, troškove upisa u registar kod nadležnog organa,

troškove pribavljanja izvoda iz registra nepokretnosti i drugi troškovi u vezi usluge kreditiranja;

4) arhitektonske usluge, industrijski dizajn, prostorno planiranje i druge slične usluge, naknada ili provizija.

Ako se procijenjena vrijednost usluge ne može odrediti zbog dužine trajanja ugovora, vrijednost usluge određuje se na način predviđen u članu 45 stav 1 ovog zakona.

### **Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke radova**

#### **Član 47**

Procijenjena vrijednost javne nabavke za izvođenje radova određuje se na osnovu odgovarajuće tehničke dokumentacije koja sadrži predmjer, odnosno predračun radova.

U procijenjenu vrijednost nabavke ustupanja izvođenja radova uračunava se i vrijednost roba i usluga koje su neophodne za izvršenje ugovora o izvođenju radova.

### **Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke po partijama**

#### **Član 48**

Kad je predmet javne nabavke određen po partijama, procijenjena vrijednost javne nabavke mora da bude iskazana za svaku partiju posebno, a ukupna procijenjena vrijednost javne nabavke po partijama čini zbir vrijednosti svih partija za period za koji se zaključuje ugovor.

### ***5. Određivanje tehničkih elemenata javne nabavke***

#### **Tenderska dokumentacija**

#### **Član 49**

Tenderska dokumentacija, zavisno od vrste postupka i predmeta javne nabavke, sadrži:

- 1) poziv za javno nadmetanje, odnosno poziv za nadmetanje;
- 2) tehničke karakteristike ili specifikacije predmeta javne nabavke, odnosno predmjer radova, koje sadrže: količinu i opis robe, radova i usluga i druge bitne karakteristike predmeta javne nabavke, rok i mjesto izvršenja ugovora, garancije kvaliteta, način sprovođenja kontrole kvaliteta, podatke o tehničkoj dokumentaciji po kojoj će se realizovati ugovor o javnoj nabavci i podatke o njenoj dostupnosti;
- 3) izjavu naručioca da će uredno izmirivati obaveze prema izabranom ponuđaču;
- 4) izjave lica iz člana 16 stav 2 ovog zakona o nepostojanju sukoba interesa;
- 5) metodologiju načina vrednovanja ponuda po kriterijumu i podkriterijumima;
- 6) obrazac finansijskog dijela ponude;
- 7) obrasce dokaza koje priprema ponuđač (izjava o nepostojanju sukoba interesa iz člana 17 ovog zakona; liste, izjave i potvrde za ispunjavanje uslova o stručno tehničkoj i kadrovskoj osposobljenosti i dr.);
- 8) nacrt okvirnog sporazuma i nacrt ugovora o javnoj nabavci, osim u slučaju nabavke kredita kada tenderska dokumentacija sadrži kreditni zahtjev naručioca na osnovu kojeg ponuđač dostavlja nacrt ugovora;

- 9) uputstvo ponuđačima za sačinjavanje i podnošenje ponude;
- 10) sadržaj ponude;
- 11) uputstvo o pravnom lijeku.

Tenderska dokumentacija za prvu fazu ograničenog postupka javne nabavke sadrži:

- 1) poziv za pretkvalifikaciju;
- 2) uputstvo za sačinjavanje i podnošenje prijave;
- 3) metodologiju za utvrđivanje kvalifikacije.

Poziv za pretkvalifikaciju sadrži podatke o: naručiocu, predmetu javne nabavke, procijenjenoj vrijednosti javne nabavke, zaključivanju okvirnog sporazuma, jeziku ponude, internet stranici na kojoj će biti objavljena tenderska dokumentacija; uslove za učešće u postupku javne nabavke; potrebne dokaze za ispunjavanje predviđenih uslova i izjave lica iz člana 16 stav 2 ovog zakona o nepostojanju sukoba interesa.

Tenderska dokumentacija za drugu fazu ograničenog postupka javne nabavke, pored elemenata iz stava 1 tač. 2 do 11 ovog člana sadrži i poziv za dostavljanje ponuda.

Poziv iz stava 4 ovog člana sadrži podatke o: mogućnosti podnošenja ponuda po partijama, mogućnosti podnošenja alternativnih ponuda, kriterijumu i podkriterijumima za vrednovanje ponuda, obavezi dostavljanja garancije za dobro izvršenje ugovora i drugih garancija, roku za podnošenje ponuda, roku za javno otvaranje ponuda i roku važenja ponude.

Naručilac je dužan da rednim brojem označi svaku prvu stranicu lista i ukupan broj listova tenderske dokumentacije.

Obrazac tenderske dokumentacije propisuje Ministarstvo.

## **Tehničke karakteristike ili specifikacije**

### **Član 50**

Tehničke karakteristike ili specifikacije su, u skladu sa predmetom javne nabavke, obavezni dio tenderske dokumentacije.

Naručilac određuje tehničke karakteristike ili specifikacije:

- 1) u skladu sa tehničkim propisom;
- 2) sa pozivom na standarde koji se primjenjuju u Crnoj Gori i koji su usaglašeni sa evropskim standardima, a kada takvih tehničkih propisa i standarda nema, naručilac se poziva na evropske standarde ili međunarodno priznate standarde, tehničke propise ili norme;
- 3) kao potrebne funkcionalne karakteristike ili zahtjeve za izvršenje ugovora, koji moraju da budu precizni i jasni kako da ponuđači na osnovu njih pripreme svoje ponude.

Prilikom određivanja tehničkih karakteristika ili specifikacija u tenderskoj dokumentaciji naručilac je dužan da, u skladu sa zakonom, propiše obaveznu primjenu tehničkih standarda za pristupačnost lica sa invaliditetom.

Tehničkim karakteristikama ili specifikacijama, u skladu sa tehničkim propisima, određuje se oblik tehničko tehnoloških prednosti ili funkcionalnih karakteristika koje uključuju ili mogu da uključe upravljanje zaštitom životne sredine, zahtjeve energetske efikasnosti i socijalne zahtjeve.

U odnosu na zahtjeve za tehničke karakteristike ili specifikacije utvrđene tenderskom dokumentacijom ponuđači mogu ponuditi ekvivalentna rješenja zahtjevima iz standarda uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti.

### **Korišćenje tehničkih karakteristika ili specifikacija**

#### **Član 51**

Naručilac ne smije da u tenderskoj dokumentaciji koristi ili se poziva na tehničke karakteristike ili specifikacije, robni znak, patent ili tip, ni posebno porijeklo ili proizvodnju koje označavaju robe, usluge ili radove, ako bi takvim označavanjem dao prednost određenom ponuđaču ili bi mogao neopravdano da isključi ostale ponuđače.

Kada naručilac ne može u tenderskoj dokumentaciji da opiše predmet javne nabavke, na način kojim se obezbjeđuje da karakteristike ili specifikacije budu razumljive ponuđačima, može navesti elemente kao što je robni znak, patent, tip ili proizvođač, pod uslovom da takav navod bude praćen riječima "ili ekvivalentno".

### **Sadržina tehničkih karakteristika ili specifikacija**

#### **Član 52**

Tehničkim karakteristikama ili specifikacijama određuju se uslovi i zahtjevi u pogledu kvaliteta, performansi, sigurnosti i dimenzija robe, odnosno usluga, radi obezbjeđivanja kvaliteta, terminologije, oznaka, testiranja i metoda testiranja, pakovanja, obilježavanja i etiketiranja.

U slučaju nabavke građevinskih radova tehničke karakteristike ili specifikacije mogu da sadrže i propise o nacrtima i obračunu troškova, probi, stručnom nadzoru i uslovima preuzimanja, kao i o tehnicima ili metodama gradnje.

### **Bitni zahtjevi i naknade za korišćenje patenata**

#### **Član 53**

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji navede bitne zahtjeve koji nijesu uključeni u važeće tehničke norme i standarde, a koji se odnose na bezbjednost i druge okolnosti od javnog interesa.

Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da navede da naknadu za korišćenje patenata, kao i odgovornost za povredu zaštićenih prava intelektualne svojine trećih lica snosi ponuđač.

### **Objavljivanje i dostavljanje tenderske dokumentacije**

#### **Član 54**

Naručilac je dužan da tendersku dokumentaciju za sprovođenje otvorenog postupka, prve faze ograničenog postupka, prve faze pregovaračkog postupka sa prethodnim

objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkursa i šopinga objavi na portalu javnih nabavki.

U slučaju da dio tenderske dokumentacije sadrži tajne podatke, naručilac će u dijelu tenderske dokumentacije koji objavi, navesti na koji način zainteresovana lica mogu preuzeti dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka.

Tenderska dokumentacija za sprovođenje druge faze ograničenog postupka, druge faze pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i konsultantske usluge, neposredno se dostavlja licima za koje naručilac smatra da su zainteresovana za dostavljanje ponude.

### **Izmjene i dopune tenderske dokumentacije**

#### **Član 55**

Naručilac može da izvrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije najkasnije osam dana prije isteka roka za dostavljanje ponuda.

Ukoliko naručilac vrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije u roku kraćem od roka iz stava 1 ovog člana, dužan je da produži rok za podnošenje ponuda tako da od dana objavljivanja izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije, do isteka roka za podnošenje ponuda ne može biti manje od osamdana.

Izmjene i dopune tenderske dokumentacije objavljuju se na način propisan članom 54 stav 1 ovog zakona.

Ukoliko je prije izmjena ili dopuna tenderske dokumentacije iz stava 1 ovog člana pristigla jedna ili više ponuda, iste će neotpakovane biti vraćene ponuđaču, zajedno sa izmjenom i dopunom tenderske dokumentacije a biće mu određen rok za modifikaciju ponude koji ne može biti kraći od 7 dana od dana dostavljanja ponude i izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije.

### **Pojašnjenje tenderske dokumentacije**

#### **Član 56**

Zainteresovano lice ima pravo da zahtijeva od naručioca pojašnjenje tenderske dokumentacije.

Pojašnjenje iz stava 1 ovog člana može se, zavisno od vrste postupka javne nabavke, zahtijevati:

- 1) u roku od 22 dana, od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije, ako je rok za dostavljanje ponuda najmanje 37 dana, od dana objavljivanja odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije;
- 2) u roku od osam dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije, ako je rok za dostavljanje ponuda najmanje 22 dana, od dana objavljivanja odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije;
- 3) u roku od šest dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije, ako je rok za dostavljanje ponuda najmanje 12 dana, od dana objavljivanja odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije;

4) u roku od tri dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije, ako je rok za dostavljanje ponuda kraći od 12 dana, od dana objavljivanja odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije.

Naručilac je dužan da pojašnjenje tenderske dokumentacije, zavisno od vrste postupka javne nabavke, dostavi podnosiocu zahtjeva i da ga objavi na portalu javnih nabavki u roku od tri dana, od dana prijema zahtjeva.

Pojašnjenjem tenderske dokumentacije ne mogu se vršiti izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije.

Pojašnjenje tenderske dokumentacije predstavlja sastavni dio tenderske dokumentacije.

### **Sredstva finansijskog obezbjeđenja - garancije**

#### **Član 57**

Naručilac može pozivom za javno nadmetanje, odnosno pozivom za nadmetanje da utvrdi obavezu dostavljanja garancije ponude u cilju zaštite od neozbiljnih ponuda, garanciju za dobro izvršenje ugovora, garanciju za avansno plaćanje i drugu garanciju, radi zaštite od kršenja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac je dužan da za javne nabavke procijenjene vrijednosti preko 30.000,00 EUR-a pozivom za javno nadmetanje, odnosno pozivom za nadmetanje utvrdi obavezu dostavljanja garancije ponude u cilju zaštite od neozbiljnih ponuda, garanciju za dobro izvršenje ugovora, garancije za avansno plaćanje ili druge garancije, radi zaštite od kršenja ugovora o javnoj nabavci, prije zaključivanja ugovora.

Garancija ponude ne može da iznosi više od 2% procijenjene vrijednosti javne nabavke, a garancija za dobro izvršenje ugovora ne može da iznosi više od 5% od vrijednosti ugovora, a garancija za avansno plaćanje ne može da iznosi manje od iznosa ugovorenog avansa.

Naručilac je dužan da u slučaju kršenja ugovora od strane izabranog ponuđača aktivira garancije iz stava 1 ovog člana.

### **6. Vršenje poslova javnih nabavki, stručno osposobljavanje i usavršavanje**

#### **Službenik za javne nabavke**

#### **Član 58**

Službenik za javne nabavke može biti samo lice sa visokom stručnom spremom koje je u radnom odnosu kod naručioca i ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki (u daljem tekstu: stručni ispit).

Službenik za javne nabavke: priprema plan javnih nabavki, tekst odluke o pokretanju postupka javne nabavke, tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka javne nabavke šopingom i daje njeno pojašnjenje, izdaje zainteresovanim licima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka, sprovodi postupak javne nabavke šopingom i neposrednim sporazumom, čuva dokumentaciju javnih nabavki, vodi evidenciju javnih nabavki, priprema i dostavlja izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki ovlašćenom licu naručioca, vrši stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac je dužan da nadležnom organu dostavi rješenje o rasporedu lica koje je odredio za vršenje poslova iz stava 2 ovog člana.

Listu službenika za javne nabavke objavljuje nadležni organ na portalu javnih nabavki.

### **Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda**

#### **Član 59**

Postupak javne nabavke, osim postupka šopinga i neposrednog sporazuma, sprovodi Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda.

Komisiju iz stava 1 ovog člana obrazuje ovlašćeno lice naručioca istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka javne nabavke.

U komisiju iz stava 1 ovog člana određuje se neparni broj članova, od kojih najmanje jedna trećina mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, jedan član mora biti stručnjak iz oblasti predmeta javne nabavke, a jedan član mora biti diplomirani pravnik. Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije iz stava 1 ovog člana.

Komisija iz stava 1 ovog člana priprema tendersku dokumentaciju, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije, sprovodi javno otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o javnom otvaranju ponuda, vrši pregled, ocjenu, upoređivanje i vrednovanje ponuda, sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema prijedlog odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o obustavljanju ili poništavanju postupka javne nabavke, priprema odgovor na žalbu, vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom."

Bliže kriterijume za obrazovanje Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, zavisno od vrste predmeta javne nabavke propisuje Ministarstvo.

### **Stručni ispit**

#### **Član 60**

Službenici za javne nabavke i zaposleni koji u nadležnom organu i komisiji nadležnoj za kontrolu postupaka javnih nabavki vrše upravne i sa njima povezane stručne poslove dužni su da imaju položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki.

Stručni ispit iz stava 1 ovog člana mogu da polažu i druga lica, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na polaganje stručnog ispita iz stava 1 ovog člana stiče se nakon stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Program i način polaganja stručnog ispita iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Stručno osposobljavanje i usavršavanje**

#### **Član 61**

Lica iz člana 60 stav 1 ovog zakona dužna su da se stručno osposobljavaju i usavršavaju.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki vrši se na osnovu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje organizuje i sprovodi nadležni organ.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa programom iz stava 2 ovog člana nadležni organ može da organizuje i sprovodi i za lica zaposlena kod ponuđača i druga lica.

Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki utvrđuje nadležni organ.

**7. Transparentnost javnih nabavki**  
**Oglašavanje obavještenja o javnoj nabavci**  
**Član 62**

Naručilac je dužan da obavještenje o postupku javne nabavke iz člana 54 stav 1 ovog zakona oglasi u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore i koji je dostupan na internetu, u roku od tri dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o: naručiocu (naziv, sjedište i adresa); predmetu i procijenjenoj vrijednosti javne nabavke; adresi i datumu objavljivanja tenderske dokumentacije i licu koje je ovlašćeno za davanje informacija (ime i prezime, kontakt telefon i email adresa).

Postupak javne nabavke koji je pokrenut ili sproveden bez oglašavanja obavještenja iz stava 1 ovog člana, ništav je.

Obrazac obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

**Sadržaj poziva**  
**Član 63**

Poziv za javno nadmetanje, odnosno poziv za nadmetanje zavisno od vrste postupka javne nabavke sadrži podatke o: naručiocu, vrsti postupka i predmetu javne nabavke, procijenjenoj vrijednosti javne nabavke, mogućnosti podnošenja ponuda po partijama, zaključivanju okvirnog sporazuma, mogućnosti podnošenja alternativnih ponuda, jeziku ponude, obavezi dostavljanja garancije za dobro izvršenje ugovora i drugih garancija; obavezne i fakultativne uslove za učešće u postupku javne nabavke; potrebne dokaze za ispunjenost predviđenih uslova, u skladu sa zakonom; rok i mjesto izvršenja ugovora; rok važenja ponude; kriterijume i podkriterijume za vrednovanje ponuda; vrijeme i mjesto podnošenja i javnog otvaranja ponuda, rok za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude, imena lica za davanje informacija sa kontakt podacima i druge podatke od značaja za sprovođenje postupka javne nabavke.

**Izmjena poziva**  
**Član 64**

Briše se.

**8. Uslovi za učešće u postupku javne nabavke**  
**Obavezni uslovi**  
**Član 65**



U postupku javne nabavke može da učestvuje samo ponuđač koji:

- 1) je upisan u registar kod organa nadležnog za registraciju privrednih subjekata;
- 2) ima dozvolu, licencu, odobrenje ili drugi akt za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, ukoliko je propisan posebnim zakonom;
- 3) je uredno izvršio sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa u skladu sa zakonom, odnosno propisima države u kojoj ima sjedište;
- 4) dokaže da on odnosno njegov zakonski zastupnik nije pravosnažno osuđivan za neko od krivičnih djela organizovanog kriminala sa elementima korupcije, pranja novca i prevare.

Uslovi iz stava 1 ovog člana ne odnose se na fizička lica: umjetnike, naučnike i kulturne stvaraoce.

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje i u pozivu za nadmetanje odredi koje su dozvole, licence, odobrenja ili drugi akti potrebni za dokazivanje ispunjenosti uslova za učešće u postupku javnih nabavki.

Naručilac može da od organa državne uprave nadležnog za određenu upravnu oblast traži mišljenje o tome koji su dokazi iz stava 1 tačka 2 ovog člana potrebni za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke.

Organ državne uprave iz stava 4 ovog člana dužan je da naručiocu dostavi traženo mišljenje u roku od pet dana, od dana prijema zahtjeva.

### **Dokazivanje ispunjenosti obaveznih uslova**

#### **Član 66**

Ispunjenost uslova iz člana 65 stav 1 ovog zakona utvrđuje se na osnovu:

- 1) dokaza o registraciji kod organa nadležnog za registraciju privrednih subjekata sa podacima o ovlašćenim licima ponuđača;
- 2) dokaza o posjedovanju važeće dozvole, licence, odobrenja, odnosno drugog akta izdatog od nadležnog organa;
- 3) dokaza izdatog od organa nadležnog za poslove poreza da su uredno prijavljene, obračunate i izvršene sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa do 90 dana prije dana javnog otvaranja ponuda, u skladu sa propisima Crne Gore, odnosno propisima države u kojoj ponuđač ima sjedište;
- 4) dokaza nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, koji ne smije biti stariji od šest mjeseci do dana javnog otvaranja ponuda.

#### **Fakultativni uslovi**

#### **Član 67**

Naručilac u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje, pored obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke, može da predvidi da ponuđač mora da dokaže da ispunjava i fakultativne uslove koji se odnose na:

- 1) ekonomsko-finansijsku sposobnost i/ili
- 2) stručno-tehničku i kadrovsku osposobljenost.

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje, zavisno od vrste predmeta javne nabavke, odredi koje dokaze iz čl. 68, 69, 70 i 71 ovog zakona su ponuđači dužni da dostave za dokazivanje ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

### **Dokazi o ekonomsko - finansijskoj sposobnosti**

#### **Član 68**

Ispunjenost uslova koji se odnose na ekonomsko-finansijsku sposobnost ponuđač dokazuje:

- izvještajem o računovodstvenom i finansijskom stanju - bilans uspjeha i bilans stanja sa izvještajem ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, najviše za posljednje dvije godine, odnosno za period od registracije;
- odgovarajućim bankarskim izvodom, potvrdom ili izjavom o finansijskoj sposobnosti ponuđača, odnosno, po potrebi, dokazom o osiguranju za štetu od odgovarajućeg profesionalnog rizika.

### **Dokazi o stručno - tehničkoj i kadrovskoj osposobljenosti u postupku javne nabavke roba**

#### **Član 69**

Ispunjenost uslova stručno - tehničke i kadrovske osposobljenosti u postupku javne nabavke roba dokazuje se dostavljanjem jednog ili više dokaza, i to:

- 1) liste glavnih isporuka izvršenih u posljednje dvije godine, sa vrijednostima, datumima i primaocima, uz dostavljanje potvrda izvršenih isporuka izdatih od kupca ili, ukoliko se potvrde ne mogu obezbijediti, iz razloga koji nijesu izazvani krivicom ponuđača, samo izjava ponuđača o izvršenim isporukama sa navođenjem razloga iz kojih ne mogu dostaviti potvrde;
- 2) opisa tehničke opremljenosti, mjera za obezbjeđenje sistema upravljanja kvalitetom, mjera obezbjeđenja sistema zaštite životne sredine, zaštite na radu, ako je predmet nabavke hrana - sertifikat o bezbjednosti hrane, a ako je predmet nabavke informaciona tehnologija - sistema upravljanja sigurnošću informacionih sistema;
- 3) izjave o angažovanom tehničkom osoblju i drugim stručnjacima i načinu njihovog angažovanja i osiguranju odgovarajućih radnih uslova;
- 4) uzoraka, opisa, odnosno fotografija roba koje su predmet isporuke, a čiju je vjerodostojnost ponuđač obavezan potvrditi, ukoliko to naručilac zahtijeva;
- 5) drugih uvjerenja, sertifikata (potvrda) koji su izdati od organa ili tijela za ocjenu usaglašenosti čija je kompetentnost priznata, a kojima se jasno utvrđenim referentnim navođenjem odgovarajućih specifikacija ili standarda potvrđuje podobnost roba;
- 6) izjave o namjeri i predmetu podugovaranja.

### **Dokazi o stručno tehničkoj i kadrovskoj osposobljenosti u postupku javne nabavke usluga**

#### **Član 70**

Ispunjenost uslova stručno tehničke i kadrovske osposobljenosti u postupku javne nabavke usluga dokazuje se dostavljanjem jednog ili više dokaza, i to:

- 1) liste glavnih usluga izvršenih u posljednje dvije godine, sa vrijednostima, datumima i primiocima, uz dostavljanje potvrda izvršenih usluga izdatih od kupca ili, ukoliko se potvrde ne mogu obezbijediti iz razloga koji nijesu izazvani krivicom ponuđača, samo izjava ponuđača o izvršenim uslugama sa navođenjem razloga iz kojih ne mogu dostaviti potvrde;
- 2) izjave o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama ponuđača, odnosno kvalifikacijama rukovodećih lica i naročito kvalifikacijama lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;
- 3) izjave o angažovanom tehničkom osoblju i drugim stručnjacima i načinu njihovog angažovanja i osiguranju odgovarajućih radnih uslova;
- 4) izjave ponuđača o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju lica koja vrše funkcije rukovodilaca u posljednje tri godine;
- 5) izjave o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti i o kapacitetima kojima raspolaže ponuđač za izvršavanje konkretnih usluga, kao i uspostavljenom sistemu upravljanja kvalitetom, zaštitom životne sredine, bezbjednosti na radu, ako su usluge u oblasti hrane - sistema bezbjednosti hrane, odnosno ako je predmet usluge u oblasti informacione tehnologije - sistema upravljanja sigurnošću informacionih sistema;
- 6) izjave o namjeri i predmetu podugovaranja.

Ako su usluge koje se pružaju složene ili ukoliko se, izuzetno, obezbjeđuju za posebne namjene, dokaz predstavlja provjera tehničke opremljenosti i osposobljenosti ponuđača i, ako je potrebno, i njegovih kapaciteta za proučavanje i istraživanje, kao i opis mjera upravljanja kvalitetom koje sprovodi naručilac ili koje u njegovo ime sprovodi nadležni organ države u kojoj je ponuđač registrovan.

## **Dokazi o stručno - tehničkoj i kadrovskoj osposobljenosti u postupku javne nabavke radova**

### **Član 71**

Ispunjenost uslova stručno - tehničke i kadrovske osposobljenosti u postupku javne nabavke radova dokazuje se dostavljanjem jednog ili više dokaza, i to :

- 1) liste radova koji su izvedeni u posljednjih dvije do pet godina, sa rokovima izvođenja radova, uključujući vrijednost, vrijeme i lokaciju izvođenja, a kada je neophodno, na zahtjev naručioca, odgovarajuće isprave koje izdaju nadležni državni organi, odnosno nadležni organi lokalne uprave;
- 2) izjave o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama ponuđača, kvalifikacijama rukovodećih lica i posebno kvalifikacijama lica koja su odgovorna za izvođenje konkretnih radova;

- 3) izjave o angažovanom tehničkom osoblju i drugim stručnjacima naročito za kontrolu kvaliteta i načinu njihovog angažovanja;
- 4) izjave o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i broju rukovodećih lica u posljednje tri godine;
- 5) izjave o tehničkoj opremi koju ponuđač ima na raspolaganju za izvođenje konkretnih radova;
- 6) izjave o namjeri i predmetu podugovaranja, odnosno angažovanja podizvođača.

### **Utvrđivanje trenutka ispunjenosti uslova** **Član 72**

Ponuđač je dužan da ispunjava obavezne i fakultativne uslove u trenutku otvaranja ponude, odnosno prijave.

### **Valjanost dokaza iz drugih država** **Član 73**

Ako naručilac zahtijeva dokaze o kvalitetu (sertifikate, odnosno licence i druge dokaze o ispunjavanju kvaliteta), dužan je da, u skladu sa zakonom, kao ekvivalentne, prihvati dokaze izdate od ovlašćenih organa država članica Evropske Unije ili drugih država.

Naručilac je dužan da prihvati dokaz o kvalitetu u drugom obliku, ako ponuđač pruži dokaz o tome da nema mogućnost ili pravo na traženje dokaza iz stava 1 ovog člana.

### **Oblik dostavljanja dokaza** **Član 74**

Dokazi o ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke i drugi traženi dokazi, mogu se dostaviti u originalu, ovjerenoj kopiji, neovjerenoj kopiji ili elektronskoj formi.

Ponuđač čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija dužan je da prije zaključivanja ugovora o javnoj nabavci dostavi original ili ovjerenu kopiju dokaza o ispunjavanju uslova za učešće u postupku javne nabavke.

U slučaju žalbenog postupka ponuđač čija se vjerodostojnost dokaza osporava dužan je da dostavi original ili ovjerenu kopiju osporavanog dokaza.

Naručilac može da u toku postupka pregleda i ocjene ponuda kod i preko nadležnog organa, kao i da uvidom u javno objavljene registre i evidencije vrši provjeru ispravnosti i pravnu valjanost dokaza iz stava 1 ovog člana.

Ukoliko ponuđač u slučaju iz st. 2 i 3 ovog člana ne dostavi originale ili ovjerene kopije dokaza njegova ponuda će se smatrati neispravnom.

## **9. Ponuda** **Sadržaj ponude** **Član 75**

Ponuđač radi učešća u postupku javne nabavke sačinjava i podnosi ponudu u skladu sa dokumentacijom.

Ponuđač može, u roku za dostavljanje ponuda, da mijenja ili dopunjava ponudu ili da od ponude odustane u pisanoj formi.

Promjene i dopune ponude ili odustajanje od ponude ponuđač dostavlja na isti način kao i ponudu.

Ponuda se vraća ponuđaču neotvorena u slučaju odustanka od ponude.

### **Način pripreme ponude**

#### **Član 76**

Ponuđač je dužan da ponudu pripremi kao jedinstvenu cjelinu i da svaku prvu stranicu svakog lista i ukupni broj listova ponude označi rednim brojem i pečatom, žigom ili sličnim znakom ponuđača.

Dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude moraju biti svojeručno potpisana od strane ovlaštenog lica ponuđača.

Ponuda mora biti povezana jednim jemstvenikom i zapečaćena čvrstim pečatnim voskom sa otiskom pečata, žiga ili sličnog znaka ponuđača, tako da se ne mogu naknadno ubacivati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude, jemstvenik ili pečatni vosak.

Ponuda se dostavlja u odgovarajućem zatvorenom omotu (koverat, paket i sl).

Na jednom dijelu omota ponude ispisuje se naziv i sjedište naručioca, broj poziva za javno nadmetanje, odnosno poziva za nadmetanje i tekst sa naznakom: "Ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda", a na drugom dijelu omota ispisuje se naziv, sjedište, ime i adresa ponuđača.

Odredbe st. 2, 3, 4 i 5 ovog člana ne odnose se na dostavljanje ponude u elektronskoj formi.

### **Dostavljanje ponude po partijama**

#### **Član 77**

Ponuđač može da podnese ponudu za jednu ili više partija pod uslovom da se ponuda odnosi na najmanje jednu partiju.

Ponuđač je dužan da u ponudi naznači da se ponuda odnosi na cjelokupnu nabavku ili samo na određene partije.

Ako ponuđač podnosi ponudu za više ili sve partije, ponuda mora biti pripremljena tako da se može ocjenjivati za svaku partiju posebno, na način što se dokazi koji se odnose na sve partije podnose zajedno u jednom primjerku u ponudi za prvu partiju za koju učestvuje, a dokazi koji se odnose samo na određenu/e partiju/e podnose se za svaku partiju posebno.

### **Blagovremena ponuda**

#### **Član 78**

Blagovremena ponuda je ponuda koja je dostavljena u roku određenom u pozivu za javno nadmetanje, pozivu za nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji.

Ponuda može da se dostavi neposrednom predajom ili elektronskim putem ili na drugi odgovarajući način.

Naručilac je dužan da na ponudi upiše datum, sat i minut njenog prijema i da ponuđaču izda potvrdu o prijemu.

Ponuda primljena nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana je neblagovremena. Naručilac će donijeti zaključak o odbacivanju ponude iz stava 4 ovog člana i ponudu vratiti neotvorenu ponuđaču.

### **Podnošenje zajedničke ponude**

#### **Član 79**

Ponudu može da podnese grupa ponuđača (zajednička ponuda), koji su neograničeno solidarno odgovorni za ponudu i obaveze iz ugovora o javnoj nabavci.

U slučaju iz stava 1 ovog člana grupa ponuđača je dužna da uz ponudu dostavi ugovor o zajedničkom nastupanju kojim se određuje vodeći ponuđač - nosilac ponude, uređuju međusobna prava i obaveze ponuđača, procentualno učešće u ponudi roba, usluga i radova po vrstama.

Ponuđači su dužni da u zajedničkoj ponudi navedu imena i stručne kvalifikacije lica koja će biti odgovorna za izvršenje ugovora.

### **Uslovi za podnošenje zajedničke ponude**

#### **Član 80**

Ponuđači koji podnose zajedničku ponudu moraju da ispunjavaju pojedinačno obavezne uslove iz člana 65 tač. 1, 3 i 4 ovog zakona.

Obavezni uslov iz člana 65 tačka 2 ovog zakona mora da ispunjava samo ponuđač iz zajedničke ponude koji je ugovorom o zajedničkom nastupu određen za izvršenje pojedinih obaveza predmeta javne nabavke za koje je zakonom utvrđena obavezna dozvola (licenca ili drugi akt).

Uslove iz člana 67 ovog zakona za učešće u postupku javne nabavke u zajedničkoj ponudi ponuđači su dužni da ispune zajednički i mogu da koriste kapacitete drugih ponuđača iz zajedničke ponude.

Ponuđač koji je samostalno podnio ponudu ne može istovremeno da učestvuje u zajedničkoj ponudi ili kao podizvođač, odnosno podugovarač drugog ponuđača.

Ponuđač može ispunjenost uslova iz člana 65 stav 1 tačka 2 i člana 67 stav 1 tačka 2 ovog zakona za učešće u postupku javne nabavke dokazivati preko podugovarača, odnosno podizvođača.

Ponuđač može stručno-tehničku i kadrovsku osposobljenost dokazivati korišćenjem kapaciteta drugog pravnog i fizičkog lica ukoliko su mu stavljeni na raspolaganje, u skladu sa posebnim zakonom.

### **Učešće podugovarača, odnosno podizvođača**

#### **Član 81**

Ponuđač koji u ponudi navede da će izvršenje određenih poslova iz ugovora o javnoj nabavci povjeriti podugovaraču ili podizvođaču dužan je da u ponudi navede spisak podugovarača ili podizvođača sa bližim podacima (naziv, adresa, procentualno učešće i sl).

Učešće svih podugovarača ili podizvođača u izvršenju javne nabavke ne može da bude veće od 30% od ukupne vrijednosti ponude.

Ponuđač je dužan da, na zahtjev naručioca, omogući uvid u dokumentaciju podgovarača ili podizvođača, odnosno pruži druge dokaze radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke.

Ponuđač u potpunosti odgovara naručiocu za izvršenje ugovorene javne nabavke, bez obzira na broj podgovarača ili podizvođača.

### **Alternativna ponuda**

#### **Član 82**

Naručilac može u pozivu za javno nadmetanje, pozivu za nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji da odredi mogućnost podnošenja alternativnih ponuda, pod uslovom da je kao kriterijum za vrednovanje ponuda određena ekonomski najpovoljnija ponuda.

### **Period važenja ponude**

#### **Član 83**

Period važenja ponude određuje naručilac u tenderskoj dokumentaciji.

Period važenja ponude ne može da bude kraći od 60 dana od dana javnog otvaranja ponuda. Istekom važenja ponude naručilac može, u pisanoj formi, da zahtijeva od ponuđača da produži period važenja ponude do određenog datuma.

Ukoliko ponuđač odbije zahtjev za produženje važenja ponude smatraće se da je odustao od ponude.

Ponuđač koji prihvati zahtjev za produženje važenja ponude ne može da mijenja ponudu.

### **Ponuđena cijena**

#### **Član 84**

Ponuđač dostavlja ponudu sa cijenom izraženom u EUR-ima, sa posebno iskazanim PDV-om. U ponuđenu cijenu uračunavaju se svi troškovi i popusti na ukupnu ponuđenu cijenu, sa posebno iskazanim PDV-om, u skladu sa zakonom.

Ponuđena cijena piše se brojkama i slovima, a u slučaju njihove nepodudarnosti, mjerodavna je cijena iskazana slovima.

Ponuđena cijena izražava se za cjelokupni predmet javne nabavke, a ukoliko je predmet javne nabavke određen po partijama i posebno za svaku partiju javne nabavke.

### **Neuobičajeno niska cijena**

#### **Član 85**

Ako je cijena najpovoljnije ponude niža najmanje za 30% u odnosu na prosječno ponuđenu cijenu svih ispravnih ponuda naručilac je dužan da od ponuđača zahtijeva obrazloženje.

Obrazloženje iz stava 1 ovog člana može da se odnosi naročito na navode u pogledu:

- 1) ekonomičnosti načina gradnje, tehničkih rješenja ili proizvodnje;
- 2) izuzetno povoljnih uslova koji su ponuđaču na raspolaganju za izvršenje ugovora;
- 3) originalnosti robe, usluga i radova koje nudi ponuđač;

- 4) poštovanja propisa koji se odnose na zaštitu pri zapošljavanju i na radne uslove, koji se primjenjuju u mjestu gdje će se obavljati radovi, usluge ili isporuka robe;
- 5) mogućnosti da li ponuđač prima državnu pomoć (subvencije).

Obrazloženje iz stava 1 ovog člana ponuđač je dužan da dostavi u roku koji ne može biti duži od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Naručilac je dužan da, po dobijanju obrazloženja, provjeri mjerodavne sastavne elemente ponude od uticaja na ponuđenu cijenu iz stava 1 ovog člana i, ukoliko ocijeni da nijesu opravdani, odbije ponudu.

### **Neuobičajeno kratki rok**

#### **Član 86**

Ako je rok za izvođenje radova, pružanje usluga, odnosno isporuku robe u najpovoljnijoj ponudi kraći od minimalnog roka određenog u pozivu za javno nadmetanje, pozivu za nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji, naručilac je dužan da ponudu takvog ponuđača odbije kao neispravnu.

Ako je rok za izvođenje radova, pružanje usluga, odnosno isporuku robe u najpovoljnijoj ponudi kraći od prosječno ponuđenog roka određenog u drugim ponudama, naručilac je dužan da zahtijeva obrazloženje svih mjerodavnih sastavnih elemenata ponude od uticaja na ponuđeni rok.

Obrazloženje iz stava 2 ovog člana ponuđač je dužan da dostavi u roku koji ne može biti duži od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Naručilac je dužan da, po dobijanju obrazloženja, provjeri mjerodavne sastavne elemente ponude iz stava 2 ovog člana i, ukoliko ocijeni da nijesu opravdani, odbije ponudu.

## ***10. Rokovi u postupku javne nabavke***

### **Rok za podnošenje ponuda**

#### **Član 87**

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje, pozivu za nadmetanje i tenderskoj dokumentaciji odredi rok za podnošenje ponuda.

Rok za podnošenje ponuda iz stava 1 ovog člana određuje se danom i satom do kada se ponude mogu dostaviti.

### **Računanje rokova**

#### **Član 88**

Rok za podnošenje ponuda računa se od narednog dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije, odnosno od dana dostavljanja tenderske dokumentacije.

Početak i tok rokova ne sprječavaju nedjelje i dani državnih praznika.

Ako posljednji dan roka pada u nedjelju ili na dan državnog praznika ili u neki drugi dan kada naručilac ne radi, rok ističe istekom prvog narednog radnog dana.

### **Primjerenost rokova**

#### **Član 89**



Rok za podnošenje ponuda mora da bude primjeren vremenu potrebnom za pripremu ispravne ponude.

Ako priprema ponude zahtijeva pregled obimne tenderske dokumentacije ili obimnih tehničkih karakteristika ili specifikacija, obilazak lokacija i slično, naručilac će predvidjeti mogućnost produženja roka.

### **Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku**

#### **Član 90**

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku javne nabavke ne može da bude kraći od 37 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki.

Rok za podnošenje ponuda iz stava 1 ovog člana naručilac može da odredi u kraćem trajanju kada to razlozi hitnosti javne nabavke zahtijevaju, a koji nijesu izazvani krivicom naručioca, ali ne može da bude kraći od 22 dana, od dana objavljivanja tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki.

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 1 ovog člana.

### **Rokovi za podnošenje ponuda u ograničenom postupku javne nabavke i pregovaračkom postupku**

#### **Član 91**

Rok za podnošenje prijava za pretkvalifikaciju u ograničenom postupku javne nabavke ne može da bude kraći od 37 dana, od dana kada je tenderska dokumentacija za prvu fazu ograničenog postupka objavljena na portalu javnih nabavki.

Rok za podnošenje ponuda u ograničenom postupku javne nabavke ne može da bude kraći od 22 dana, od dana kada je tenderska dokumentacija za drugu fazu ograničenog postupka dostavljena kvalifikovanim podnosiocima prijave.

Rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa i bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, osim u slučajevima iz člana 25 stav 1 tačka 1 al. 2 i 3 ovog zakona, ne može da bude kraći od 22 dana, od dana kada je tenderska dokumentacija za javno nadmetanje pregovaranjem objavljena na portalu javnih nabavki, odnosno tenderska dokumentacija za nadmetanje pregovaranjem dostavljena zainteresovanim licima.

### **11. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude Određivanje i opisivanje kriterijuma i podkriterijuma**

#### **Član 92**

Naručilac u pozivu za javno nadmetanje odnosno pozivu za nadmetanje određuje kriterijum i podkriterijume za izbor najpovoljnije ponude.

Kriterijum i podkriterijumi iz stava 1 ovog člana moraju da budu iskazani riječima i maksimalnim brojem bodova koji može da bude dodijeljen na osnovu pojedinog kriterijuma i podkriterijuma.

Kriterijum i podkriterijumi ne smiju da budu diskriminatorni i moraju da budu povezani sa sadržinom predmeta javne nabavke.

Kriterijum i podkriterijumi moraju da budu jasni i razumljivi. Prilikom ocjenjivanja i vrednovanja ponuda naručilac je dužan da primjenjuje samo onaj kriterijum i podkriterijume koji su utvrđeni u pozivima iz stava 1 ovog člana. Naručilac u tenderskoj dokumentaciji određuje način vrednovanja i dodjelu bodova za podkriterijume iz člana 95 stav 1 tač. 2 do 12 ovog zakona.

### **Vrste kriterijuma**

#### **Član 93**

Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude su:

- 1) najniža ponuđena cijena ili
- 2) ekonomski najpovoljnija ponuda.

Izbor kriterijuma iz stava 1 ovog člana vrši naručilac u zavisnosti od vrste postupka i predmeta javne nabavke.

### **Kriterijum najniža ponuđena cijena**

#### **Član 94**

Izbor najpovoljnije ponude, primjenom kriterijuma najniža ponuđena cijena, zasniva se na najnižoj cijeni kao jedinom kriterijumu.

### **Kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda**

#### **Član 95**

Kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda u skladu sa predmetom javne nabavke zasniva se naročito na slijedećim podkriterijumima:

- 1) najniža ponuđena cijena;
- 2) rok isporuke roba ili izvršenja usluga ili radova;
- 3) kvalitet;
- 4) tekući troškovi održavanja;
- 5) troškovna ekonomičnost;
- 6) tehničke i tehnološke prednosti;
- 7) program i stepen zaštite životne sredine, odnosno energetske efikasnosti;
- 8) post-prodajno servisiranje i tehnička pomoć;
- 9) garantni period, vrsta i kvalitet garancija i garantovana vrijednost;
- 10) obezbjeđenje rezervnih djelova;
- 11) post-garantno održavanje;
- 12) estetske i funkcionalne karakteristike.

Izbor između dostavljenih ponuda primjenom kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda naručilac sprovodi tako što ih rangira na osnovu podkriterijuma i bodova određenih za te podkriterijume.

Naručilac određuje vrijednost bodova po osnovu svakog podkriterijuma na osnovu koga će se vršiti izbor najpovoljnijeg ponuđača, tako da zbir bodova iznosi 100.

Izbor između dostavljenih ponuda primjenom kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda naručilac sprovodi tako što ih vrednuje na osnovu ukupnog broja dodijeljenih bodova, odnosno zbira bodova određenih za svaki pojedini podkriterijum.

Uslovi za učešće ponuđača u postupku javne nabavke ne mogu da budu određeni kao podkriterijumi za izbor najpovoljnije ponude.

Metodologiju iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, kao i način ocjene i upoređivanja ponuda utvrđuje Ministarstvo.

### **Podkriterijum najniža ponuđena cijena**

#### **Član 96**

Podkriterijum najniža ponuđena cijena određen za javnu nabavku roba i ustupanje izvođenja radova je preovlađujući podkriterijum za vrednovanje ponuda koji se utvrđuje u srazmjeri sa brojem bodova određenim sa ostalim odabranim podkriterijumima na način da se tom podkriterijumu odredi najmanje 50 bodova.

Prilikom izbora podkriterijuma najniža ponuđena cijena za javnu nabavku usluga naručilac je dužan da odredi srazmjeru u broju bodova između odabranih podkriterijuma, tako da za ovaj podkriterijum odredi najmanje 40 bodova.

### **12. Javno otvaranje ponuda**

#### **Prijem i evidentiranje ponuda**

#### **Član 97**

Naručilac je dužan da na svaki primljeni koverat, odnosno omot označi datum i sat prijema ponude, evidentira ponude po redosljedu prijema i izda potvrdu o prijemu ponude.

Vrijeme prijema elektronski dostavljene ponude potvrđuje se potvrdom o prijemu ponude dostavljene elektronskim putem bez odlaganja u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska trgovina i elektronski potpis.

Informacije o primljenim ponudama ne smiju se saopštavati.

Naručilac je dužan da obezbijedi tajnost ponuda, do javnog otvaranja ponuda.

Naručilac čuva ponude na način da ne mogu da budu dostupne neovlašćenim licima.

#### **Javno otvaranje ponuda**

#### **Član 98**

Ponude se otvaraju javno najkasnije sat vremena nakon isteka roka za dostavljanje ponuda. Otvaranju ponuda mogu da prisustvuju ovlašćeni predstavnici ponuđača sa priloženim punomoćjem potpisanim od strane ovlašćenog lica.

Javno otvaranje ponuda počinje utvrđivanjem broja primljenih ponuda, po redosljedu prijema, uključujući izmjene ili dopune, odnosno odustanak od ponuda, blagovremenost ponuda i naziv, odnosno ime ponuđača.

Ponuđač koji opozove ponudu, odnosno odustane od ponude, nema pravo da prisustvuje postupku javnog otvaranja ponuda.

O otvaranju ponuda komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenik za javne nabavke vodi zapisnik u koji se naročito unosi:

- 1) vrsta i broj postupka javne nabavke, mjesto, dan i sat početka otvaranja ponuda;
- 2) imena predsjednika i članova komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;
- 3) imena prisutnih ponuđača, odnosno ovlašćenih predstavnika ponuđača, sa brojem i datumom izdavanja njihovih punomoćja;
- 4) naziv, odnosno ime ponuđača koji ne prisustvuje javnom otvaranju ponuda;
- 5) redosljed otvaranja ponuda i podaci iz ponuda sa priloženom dokumentacijom iz ponuda;
- 6) podaci o vremenu podnošenja ponuda i o neblagovremenim ponudama;
- 7) primjedbe, predloge i sugestije ovlašćenih predstavnika ponuđača;
- 8) i druge podatke od značaja za postupak otvaranja ponuda.

Zapisnik potpisuju članovi komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenik za javne nabavke i prisutni ovlašćeni predstavnici ponuđača.

Primjerak zapisnika se nakon potpisivanja uručuje svim prisutnim ponuđačima, odnosno ovlašćenim predstavnicima ponuđača.

Ukoliko ovlašćeni predstavnik ponuđača odbije da potpiše zapisnik, u zapisnik se konstatuju razlozi za odbijanje potpisivanja zapisnika.

Ponuđačima koji nijesu prisustvovali javnom otvaranju ponuda naručilac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana od dana završetka postupka javnog otvaranja ponuda, dostavi zapisnik o javnom otvaranju ponuda.

Bliži sadržaj i obrazac zapisnika iz stava 5 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Ispravna ponuda**

#### **Član 99**

Ispravna ponuda je ponuda koja u cijelosti ispunjava uslove utvrđene pozivom za javno nadmetanje, pozivom za nadmetanje i tenderskom dokumentacijom.

### **Neispravna ponuda**

#### **Član 100**

Neispravna je ponuda:

- 1) koja nije sačinjena u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom;
- 2) uz koju nije dostavljena dokumentacija utvrđena tenderskom dokumentacijom;
- 3) koja ne sadrži dokaze utvrđene tenderskom dokumentacijom;
- 4) ponuđača koji nijesu dostavili dokaz o zajedničkom nastupanju ili imenovali nosioca zajedničke ponude;
- 5) u kojoj nije iskazana cijena, već je ponuđač naveo da nudi cijenu koja je za određeni procenat ili vrijednost niža od ponude sa najnižom cijenom;
- 6) u kojoj ukupna cijena nije iskazana u skladu sa ovim zakonom;

- 7) u kojoj je utvrđena računaska greška ponuđene cijene u iznosu višem od 3% vrijednosti ponude;
- 8) za koju ponuđač nije dao ili je odbio da da traženo objašnjenje ponude;
- 9) u kojoj visina ponuđene cijene prelazi procijenjenu vrijednost javne nabavke.

Metodologiju utvrđivanja računaska greške iz stava 1 tačka 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

### **13. Pregled, ocjena i vrednovanje ponuda**

#### **Pregled i ocjena ispravnosti ponuda**

#### **Član 101**

Pregled, ocjenu ispravnosti i vrednovanje ponuda vrši, zavisno od vrste postupka javne nabavke, komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda ili službenik za javne nabavke, bez učešća ponuđača.

Ponude se ocjenjuju provjerom da li je sadržaj ponude u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom.

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenik za javne nabavke može, u toku postupka ocjene ispravnosti ponuda, da zahtijeva od ponuđača objašnjenja ponude radi otklanjanja sumnji u ispravnost ponude.

Objašnjenjem ponude ne mogu da se vrše izmjene, odnosno dopune ponude.

Ako ponuđač ne dostavi objašnjenje iz stava 3 ovog člana, u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva, ponuda se odbija kao neispravna.

U postupku pregleda i ocjene ispravnosti ponuda naručilac može, na zahtjev komisije iz stava 1 ovog člana ili službenika za javne nabavke angažovati stručnjake za pružanje stručne pomoći za ocjenu i vrednovanje ponuda.

Ponuda koja je ocijenjena kao neispravna se odbija.

#### **Vrednovanje ponuda**

#### **Član 102**

Postupku vrednovanja ponuda komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenik za javne nabavke pristupa nakon ocjene ispravnosti ponuda.

Svaki član komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda vrši odvojeno (individualno) vrednovanje ispravnih ponuda na osnovu kriterijuma, odnosno podkriterijuma utvrđenih tenderskom dokumentacijom.

Službenik za javne nabavke vrši vrednovanje ponuda na osnovu kriterijuma najniža ponuđena cijena.

Na osnovu rezultata vrednovanja iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuje se prosjek broja bodova dodijeljenih ponudama i rang lista ponuda po opadajućem redosljedu.

## **Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda**

### **Član 103**

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenik za javne nabavke dužni su da o pregledu, ocjeni, upoređivanju i vrednovanju ponuda vode i sačine zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda koji sadrži:

- 1) podatke o vrsti i broj postupka javne nabavke;
- 2) podatke o predmetu i načinu sprovođenja javne nabavke;
- 3) podatke o vremenu početka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda;
- 4) predviđene uslove i dokaze za učešće u postupku javne nabavke i uslove za sačinjavanje i dostavljanje ponuda;
- 5) podatke o dostavljenim ponudama, prema redosljedu iz zapisnika o javnom otvaranju ponuda, naziv i sjedište, odnosno ime i adresu ponuđača koji su dostavili ponudu;
- 6) ocjenu blagovremenosti i neblagovremenosti ponuda, sa razlozima i dokazima na osnovu kojih je utvrđena blagovremenost, odnosno neblagovremenost ponude;
- 7) ocjenu o ispravnosti i neispravnosti ponuda, sa ocjenom činjenica, dokaza i razloga na osnovu kojih je utvrđena ispravnost, odnosno neispravnost ponude;
- 8) konstatacije o načinu vrednovanja ponuda;
- 9) mišljenje angažovanih stručnjaka za stručnu pomoć za ocjenu i vrednovanje ponuda;
- 10) komparativni prikaz, analizu i redosljed ponuda po opadajućem broju dodijeljenih bodova;
- 11) obrazložen prijedlog za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno o obustavljanju postupka javne nabavke;
- 12) datum sačinjavanja zapisnika i potpis svih članova komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenika za javne nabavke.

Član komisije koji nije saglasan sa sprovedenim postupkom pregleda, ocjene, upoređivanja i vrednovanja ponuda ili sa prijedlogom za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o obustavljanju postupka javne nabavke ima pravo da zahtijeva da se njegov stav o tome unese u zapisnik.

U slučaju iz stava 2 ovog člana stav člana komisije mora se unijeti u zapisnik nakon prijedloga za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno o obustavljanju postupka javne nabavke.

Obrazac zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda propisuje Ministarstvo.

## **Izbor između jednakih ponuda**

### **Član 104**

Ako dvije ili veći broj ponuda imaju jednaki broj bodova po osnovu kriterijuma i podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom.

Žrijebanje iz stava 1 ovog člana obavlja predsjednik komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda odnosno službenik za javne nabavke.

## **14. Donošenje odluke i ugovor o javnoj nabavci**

### **Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke**

#### **Član 105**

Postupak javne nabavke obustavlja se u slučaju da:

- 1) nije dostavljena nijedna ponuda i/ili nijedna ispravna ponuda;
- 2) naručilac prije isteka roka za podnošenje ponuda ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju;
- 3) prestane potreba za predmetom javne nabavke i javna nabavka se neće ponavljati tokom budžetske ili finansijske godine;

Odluku o obustavljanju postupka javne nabavke donosi ovlašćeno lice naručioca, na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenika za javne nabavke.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana odlukom o obustavljanju postupka javne nabavke odlučuje se o neblagovremenosti i neispravnosti ponuda.

Naručilac je dužan da odluku o obustavljanju postupka javne nabavke sa obrazloženjem dostavi ponuđačima, najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja i da je objavi na portalu javnih nabavki.

### **Odluka o izboru najpovoljnije ponude**

#### **Član 106**

Naručilac je dužan da odluku o izboru najpovoljnije ponude donese u roku određenom pozivom za javno nadmetanje, odnosno pozivom za nadmetanje.

Odluku o izboru najpovoljnije ponude donosi starješina, odnosno odgovorno lice naručioca, na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenika za javne nabavke.

Odlukom o izboru najpovoljnije ponude odlučuje se o najpovoljnijoj ponudi, ispravnim ponudama, neispravnim i neblagovremenim ponudama.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude mora da bude obrazložena.

Naručilac je dužan da odluku iz stava 1 ovog člana dostavi ponuđačima i objavi na portalu javnih nabavki u roku od tri dana od dana donošenja.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude donijeta bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke, a naručilac je postupak, u skladu sa ovim zakonom, bio dužan da sprovede, ništava je.

Obrazac odluke o izboru najpovoljnije ponude utvrđuje Ministarstvo.

### **Ugovor o javnoj nabavci**

#### **Član 107**

Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija.

Ugovor o javnoj nabavci mora da bude u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude.

Cijena određena u ugovoru o javnoj nabavci ne može da bude veća od cijene određene odlukom o izboru najpovoljnije ponude. Ugovor o javnoj nabavci ne može da se zaključi prije isteka roka za žalbu (period mirovanja) i donošenja odluke po izjavljenoj žalbi, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ugovor zaključen suprotno stavu 4 ovog člana ništav je.

Ponuđač iz stava 1 ovog člana dužan je da potpiše ugovor o javnoj nabavci najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja ugovora i potpisan ugovor u istom roku vrati naručiocu zajedno sa garancijom za dobro izvršenje ugovora.

Naručilac je dužan da od ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, a koji odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci traži naknadu štete u iznosu od 10% od ponuđenog iznosa ponude, a ponuđač je dužan da tu štetu nadoknadi naručiocu.

Ugovor o javnoj nabavci naručilac je dužan da dostavi nadležnom organu u roku od tri dana od dana zaključivanja, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

### **III. NABAVKE U OBLASTI VODOPRIVREDE, ENERGETIKE, SAOBRAĆAJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA**

#### **Obveznici primjene Član 108**

Odredbe čl. 108 do 113 ovog zakona primjenjuju naručiocu iz oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja za nabavku roba, usluga ili izvođenja radova radi obavljanja relevantnih djelatnosti iz člana 109 ovog zakona i to:

- 1) naručiocu iz člana 2 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona koji obavljaju jednu ili više relevantnih djelatnosti iz člana 109 ovog zakona;
- 2) subjekti koji obavljaju jednu ili više djelatnosti iz člana 109 ovog zakona nad kojima jedan ili više naručilaca mogu, direktno ili indirektno, vršiti dominantan uticaj;
- 3) subjekti koji na osnovu posebnih ili isključivih prava koja im je dodijelio nadležni organ obavljaju jednu ili više djelatnosti iz člana 109 ovog zakona, a koji nijesu naručiocu ili subjekti u smislu tač. 1 i 2 ovog stava.

Dominantan uticaj koji vrše naručiocu u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana postoji u slučaju kada ti naručiocu, direktno ili indirektno:

- imaju većinu upisanog kapitala privrednog društva,
- kontrolišu većinu glasova vezanih za akcije koje emituje privredno društvo ili
- mogu da imenuju više od polovine organa upravljanja ili nadzornog organa privrednog društva.

Posebno ili isključivo pravo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana je pravo koje dodjeljuje nadležni organ u skladu sa zakonom čiji je efekat da obavljanje djelatnosti iz člana 109 ovog



zakona ograniči na jednog ili više subjekata, a čime se značajno umanjuje sposobnost drugih subjekata da sprovede takvu djelatnost.

Na postupak koji nije uređen čl. 108 do 113 ovog zakona, naručioci iz stava 1 ovog člana dužni su da primjenjuju odredbe poglavlja II ovog zakona.

## **Relevantne djelatnosti**

### **Član 109**

Relevantne djelatnosti u smislu člana 108 stav 1 ovog zakona su:

1) djelatnosti u oblasti vodoprivrede i to:

- obezbjeđivanje ili stavljanje u rad fiksnih mreža namijenjenih pružanju javnih usluga u vezi sa proizvodnjom, transportom ili distribucijom vode za piće i snabdijevanje takvih mreža vodom za piće;
- projekti hidrauličnog inženjerstva, irigacijom ili isušivanjem zemljišta, pod uslovom da zapremina vode koja će se koristiti za snabdijevanje vode za piće predstavlja više od 20% ukupne zapremine vode koja se dobija projektima hidrauličnog inženjerstva ili irigacijom, odnosno isušivanjem ili
- prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda;

2) djelatnosti u oblasti energetike i to:

- obezbjeđivanje ili stavljanje u rad fiksnih mreža namijenjenih pružanju javnih usluga u vezi sa proizvodnjom, transportom ili distribucijom električne energije i snabdijevanje tih mreža električnom energijom;

3) djelatnosti u oblasti gasa i toplotne energije i to:

- obezbjeđivanje ili stavljanje u rad fiksnih mreža namijenjenih pružanju usluga u vezi sa proizvodnjom, transportom ili distribucijom gasa i toplotne energije i snabdijevanje tih mreža gasom i toplotnom energijom;

4) djelatnosti istraživanja ili proizvodnje nafte i gasa (ugljovodonika), uglja i drugih čvrstih goriva vezanih za eksploataciju geografske oblasti u svrhe:

- istraživanja ili proizvodnje nafte i gasa (ugljovodonika);
- istraživanja ili vađenja uglja i drugih čvrstih goriva;

5) djelatnosti u oblasti saobraćaja i to:

- obezbjeđivanje ili puštanje u rad mreža koje pružaju javne usluge u oblasti transporta željeznicom, gradskom željeznicom, automatizovanim sistemima, tramvajem, autobusom, trolejbusom ili žičanom željeznicom;

- eksploataciju geografske oblasti u cilju pružanja usluga aerodroma i morskih ili riječnih luka ili drugih terminala za prevoznike u vazdušnim, morskim ili unutrašnjim plovnim putevima;

6) djelatnosti u oblasti poštanskog saobraćaja i to:

- pružanje poštanskih usluga;
- pružanje drugih usluga koje nijesu poštanske usluge, pod uslovom da ih pruža subjekt koji pruža poštanske usluge i da te usluge nijesu direktno izložene konkurenciji.

Smatra se da mreža u oblasti transporta, u smislu stava 1 tačka 5 ovog člana, postoji ako se usluge transporta pružaju pod uslovima rada koje je propisao nadležni organ (kao što su uslovi vezani za relacije kojima se pružaju usluge transporta, kapaciteti koji se stavljaju na raspolaganje ili frekventnost usluga).

Poštanske usluge, u smislu stava 1 tačka 6 ovog člana, obuhvataju usluge prijema, sortiranja, transporta i distribucije poštanskih pošiljki i to:

- 1) rezervisane poštanske usluge i
- 2) nerezervisane poštanske usluge.

Poštanskim uslugama, u smislu stava 3 ovog člana, smatraju se:

- 1) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge koje prethode i koje slijede otpremanju pošte);
- 2) usluge sa dodatom vrijednošću vezane za i pružene u potpunosti elektronskim sredstvima, uključujući bezbjedan prenos kodiranih dokumenata elektronskim sredstvima, usluge upravljanja adresama i prenos preporučene elektronske pošte;
- 3) usluge koje nijesu uvrštene u stav 5 ovog člana, kao što su poštanske pošiljke za direktnu distribuciju koje nemaju adresu;
- 4) finansijske usluge, kao što je definisano jedinstvenim rječnikom javnih nabavki referencom na brojeve 66100000-1 to 66720000-3 nomenklature i u članu 3 stav 1 tačka 7 ovog zakona, uključujući posebno poštanske novčane narudžbe i poštanske žiro transfere;
- 5) filatelističke usluge; i
- 6) logističke usluge (kombinacija fizičke isporuke i/ili skladištenja sa drugim ne-poštanskim funkcijama).

Poštanska pošiljka, u smislu st. 3 i 4 ovog člana, je pošiljka adresirana u formi u kojoj treba da se isporuči, kao što su pisma i druge poštanske pošiljke uključujući knjige, kataloge, novine, periodične časopise i poštanske pakete koji sadrže robu, sa ili bez komercijalne vrijednosti, bez obzira na njihovu težinu.

## **Nerelevantne djelatnosti**

### **Član 110**

Ne smatraju se relevantnim djelatnostima u smislu člana 109 ovog zakona:

1) snabdijevanje mreža koje pružaju javne usluge vodom za piće od strane naručioca koji nije naručilac iz člana 108 stav 1 tačka 1 ovog zakona ako:

- taj naručilac proizvodi vodu za piće radi obavljanja djelatnosti koja nije relevantna djelatnost, i
- snabdijevanje mreže vodom za piće zavisi isključivo od sopstvene potrošnje tog naručioca i ne prelazi 30% njegove ukupne prosječne proizvodnje vode za piće u prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu;

2) snabdijevanje mreža koje pružaju javne usluge gasom ili energijom od strane naručioca koji nije naručilac iz člana 108 stav 1 tačka 1 ovog zakona ako je:

- proizvodnja gasa ili toplotne energije od strane tog naručioca neizbježna posljedica obavljanja djelatnosti koja nije relevantna djelatnost, i
- snabdijevanje mreže namijenjeno isključivo ekonomskoj eksploataciji te proizvodnje i ne prelazi 20% prosječnog prometa tog naručioca u prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu;

3) snabdijevanje mreža koje pružaju javne usluge električnom energijom od strane naručioca koji nije naručilac iz člana 108 stav 1 tačka 1 ovog zakona ako:

- taj naručilac proizvodi električnu energiju radi obavljanja druge djelatnosti koja nije relevantna djelatnost, i
- snabdijevanje mreže zavisi isključivo od sopstvene potrošnje tog naručioca i ne prelazi 30% ukupne prosječne proizvodnje energije tog naručioca u prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu;

4) pružanje usluga javnog prevoza autobusom, ako i drugi subjekti mogu pružati takve usluge uopšte ili u okviru konkretne geografske oblasti pod istim uslovima kao i taj naručilac.

### **Izuzeca Član 111**

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

1) ugovore koje dodjeljuju naručioci za:

- za usluge istraživanja i razvoja, osim onih od kojih će korist isključivo imati naručilac za svoju upotrebu pri vršenju sopstvenih poslova, pod uslovom da se pružena usluga u potpunosti plaća od strane tog naručioca;
- prodaju ili davanje u zakup trećim licima, pod uslovom da naručilac ne uživa posebna ili isključiva prava da vrši prodaju ili daje u zakup predmet takvih ugovora i

da drugi subjekti mogu slobodno da prodaju ili daju u zakup predmet takvih ugovora pod istim uslovima kao i naručilac;

- svrhe koje ne uključuju obavljanje relevantnih djelatnosti naručioca iz člana 109 ovog zakona ili za obavljanje takvih djelatnosti u trećoj zemlji, u uslovima koji ne podrazumijevaju fizičko korišćenje sistema ili geografskih zona u okviru Crne Gore;

- kupovinu vode koju nabavlja naručilac koji obavlja djelatnosti iz člana 109 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

- kupovinu električne energije ili goriva za proizvodnju energije koje nabavlja naručilac koji obavlja djelatnost iz člana 109 stav 1 tačka 2 ovog zakona;

- kupovinu električne energije radi dalje prodaje.

2) ugovore naručioca koje dodjeljuje povezanom licu;

3) ugovore koje dodjeljuje zajedničko ulaganje (joint venture), formirano isključivo od više naručilaca radi obavljanja djelatnosti u smislu člana 109 ovog zakona, privrednom društvu koje je povezano sa jednim od tih naručilaca;

4) ugovore koje dodjeljuje zajedničko ulaganje (joint venture), formirano isključivo od više naručilaca radi obavljanja djelatnosti u smislu člana 109 ovog zakona, jednom od ovih naručilaca;

5) ugovore naručioca o zajedničkom ulaganju (joint venture) čiji je on dio, pod uslovom da je zajedničko ulaganje osnovano radi obavljanja relevantne djelatnosti tokom perioda od najmanje tri godine i da je instrumentom (ugovorom) kojim se osniva zajedničko ulaganje predviđeno da će naručioci, koji čine zajedničko ulaganje, biti njegov dio najmanje tri godine.

Izuzetno od stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana odredbe ovog zakona primjenjuju se na:

1) ugovore o uslugama pod uslovom da najmanje 80% od prosječnog prometa povezanog lica u vezi sa uslugama u toku prethodne tri godine potiče od pružanja takvih usluga privrednim društvima sa kojima je povezano;

2) ugovore o robama, pod uslovom da najmanje 80% prosječnog prometa povezanog lica u vezi sa robama koje isporučuje u toku prethodne tri godine potiče od isporuke takvih roba privrednim društvima sa kojima je povezano;

3) ugovore o radovima pod uslovom da najmanje 80% prosječnog prometa povezanog lica u vezi sa radovima koje izvodi u toku prethodne tri godine potiče od izvođenja takvih radova privrednim društvima sa kojima je povezano.

Ukoliko podaci o prometu u prethodne tri godine nijesu dostupni zbog osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti povezanog lica dovoljno je da to lice učini vjerovatnim postojanje tog prometa, naročito preko poslovnih projekcija.

Ukoliko dva ili više privrednih društava povezanih sa naručiocem pružaju iste ili slične usluge, isporučuju robe ili izvode radove, procenti iz stava 2 ovog člana izračunavaju se na

osnovu ukupnog prometa koji pojedinačno ostvare povezana društva od pružanja usluga, isporuke roba ili izvođenja radova.

Povezano lice u smislu st. 1 do 3 ovog člana je svako privredno društvo čiji su godišnji iskazi konsolidovani sa godišnjim iskazima naručioca, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, odnosno svako privredno društvo nad kojim naručilac može da vrši, direktno ili indirektno, dominantan uticaj u smislu člana 108 stav 2 ovog zakona ili koje, zajedno sa naručiocem, podliježe dominantnom uticaju drugog privrednog društva na osnovu vlasništva, finansijskog učešća ili propisa.

## **Izbor postupaka javnih nabavki**

### **Član 112**

Za dodjelu ugovora o javnim nabavkama iz oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja naručioci mogu koristiti postupke javnih nabavki iz člana 20 ovog zakona pod uslovima, pravilima i vrijednosnim razredima propisanim u poglavlju II ovog zakona, s tim što mogu da koriste pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva na javno nadmetanje bez primjene uslova iz člana 24 stav 1 i člana 31 ovog zakona.

Za dodjelu ugovora o javnim nabavkama naručioci iz stava 1 ovog člana mogu uspostaviti i voditi kvalifikacioni sistem ponuđača (u daljem tekstu: kvalifikacioni sistem), u skladu sa članom 113 ovog zakona.

## **Kvalifikacioni sistem**

### **Član 113**

Naručilac iz oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskog saobraćaja koji namjerava da uspostavi i vodi kvalifikacioni sistem dužan je da obavještenje o tome objavi na portalu javnih nabavki.

Ako kvalifikacioni sistem traje duže od tri godine, naručilac je dužan da obavještenje o njegovom uspostavljanju objavi jednom godišnje, a ako kvalifikacioni sistem traje kraće od tri godine, naručilac je dužan da objavi samo obavještenje o njegovom uspostavljanju.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži svrhu kvalifikacionog sistema i način na koji zainteresovana lica mogu da zatraže pravila i kriterijume za kvalifikaciju.

Kvalifikacioni sistem se sprovodi na osnovu objektivnih kriterijuma i pravila koje utvrdi naručilac za kvalifikaciju kandidata koji zatraže sprovođenje kvalifikacionog sistema.

Kriterijumi i pravila za kvalifikaciju se mogu ažurirati po potrebi.

Kriterijumi i pravila za kvalifikaciju uključuju uslove za učešće u postupku javne nabavke, u skladu sa čl. 65 do 74 ovog zakona.

Ako kriterijumi i pravila za kvalifikaciju uključuju tehničke karakteristike ili specifikacije primjenjivaće se i odredbe čl. 50 do 52 ovog zakona.

Naručilac je dužan da obezbijedi da ponuđači u svakom trenutku imaju mogućnost da zatraže kvalifikaciju.

Kvalifikacioni sistem se može sastojati od više različitih faza kvalifikacije.

Kandidat za kvalifikaciju može da podnese zahtjev za kvalifikaciju u svakom trenutku, a naručilac je dužan da evaluaciju zahtjeva za kvalifikaciju sprovede u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva i da o svojoj odluci o tome obavijesti kandidate.

Ako od podnošenja zahtjeva za kvalifikaciju do donošenja odluke o kvalifikaciji protekne više od četiri mjeseca, naručilac je dužan da obavijesti kandidata o razlozima zbog kojih odluka nije donesena i o roku do kojeg će o njegovom zahtjevu biti odlučeno.

Naručilac je dužan da kandidata čiji je zahtjev za kvalifikaciju odbijen obavijesti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Razlozi za odbijanje zahtjeva za kvalifikaciju moraju biti zasnovani na kriterijumima za kvalifikaciju iz stava 4 ovog člana.

Naručilac je dužan da vodi evidenciju o kvalifikovanim privrednim društvima uključenim u kvalifikacioni sistem, koja se može podijeliti u kategorije u skladu sa vrstama ugovora o javnim nabavkama na koje se odnosi kvalifikacija.

Naručilac je dužan da listu kvalifikovanih ponuđača objavi na svojoj internet stanici.

Javne nabavke zasnovane na uspostavljenom kvalifikacionom sistemu naručilac je dužan da sprovodi po pravilima propisanim za drugu fazu ograničenog postupka javne nabavke ili drugu fazu pregovaračkog postupka javne nabavke sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje, uz obavezu da poziv za dostavljanje ponuda uputi svim privrednim subjektima uključenim u kvalifikacioni sistem za određeni predmet nabavke.

Naručilac može da okonča kvalifikaciju prethodno kvalifikovanog ponuđača iz razloga zasnovanih na kriterijumima i pravilima za kvalifikaciju, o čemu je dužan da u pisanoj formi obavijesti ponuđača najmanje 15 dana prije datuma na koji kvalifikacija treba da se okonča i da navede razloge kojima se okončanje kvalifikacije opravdava.

Naručilac može koristiti kvalifikacione sisteme koje su uspostavili drugi naručioci.

Obrazac obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **IV. JAVNE NABAVKE U ELEKTRONSKOJ FORMI**

### ***1. Uslovi i način sprovođenja***

#### **Način sprovođenja**

#### **Član 114**

U postupku javnih nabavki u elektronskoj formi naručilac je dužan da obezbijedi:

- 1) komunikaciju, razmjenu i čuvanje informacija, na način kojim se obezbjeđuje čuvanje podataka i povjerljivost ponuda;
- 2) zaštitu sadržaja ponuda prije isteka roka određenog za otvaranje ponuda;
- 3) da informacije koje se odnose na specifičnosti neophodne za elektronsko podnošenje ponuda budu dostupne svim ponuđačima i kandidatima.

#### **Elektronska forma pismena**

#### **Član 115**

Kada se javna nabavka sprovodi u elektronskoj formi, uvid i dostavljanje tenderske dokumentacije, izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ponuda, dostavljanje dokaza, objašnjenje ponude, kao i druga komunikacija i informacije između naručioca i ponuđača, odnosno kandidata vrše se preko elektronskog sistema javnih nabavki.

## **Ponuda u elektronskoj formi**

### **Član 116**

Ponudač može da podnese ponudu u elektronskoj formi samo ako je u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje predviđena mogućnost dostavljanja ponuda u elektronskoj formi.

Ponuda koja se dostavlja elektronskim putem mora da bude potpisana naprednim elektronskim potpisom.

Ponuda u elektronskoj formi mora da sadrži vremensku oznaku u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Bliži način sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi utvrđuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove informacionog društva.

## **IVA. NABAVKE U OBLASTI ODBRANE I BEZBJEDNOSTI**

### **Obveznici primjene**

#### **Član 116a**

Odredbe članova 116a do 116i ovog zakona dužni su da primjenjuju naručioci za nabavku:

- 1) vojne opreme, uključujući sve njene djelove, komponente i/ili podsklopove;
- 2) bezbjedonosno osjetljive opreme, uključujući sve njene djelove, komponente i/ili podsklopove;
- 3) roba, usluga i radova koji su direktno povezani sa opremom iz tač. 1 i 2 ovog stava, u toku bilo kojeg perioda ili cijelog životnog ciklusa te opreme;
- 4) usluga i radova izričito za vojne namjene;
- 5) bezbjedonosno osjetljivih usluga i bezbjedonosno osjetljivih radova.

### **Izuzeca**

#### **Član 116b**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) nabavke koje su uređene posebnim propisima o nabavkama, u skladu sa međunarodnim sporazumom ili aranžmanom zaključenim između Crne Gore i jedne ili više država;
- 2) nabavke koje su uređene posebnim propisima o nabavkama, u skladu sa međunarodnim sporazumom ili aranžmanom koji se odnosi na stacioniranje trupa i odnose se na privredna društva u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili drugoj državi;

- 3) nabavke koje Crna Gora mora da dodijeli u skladu sa specifičnim propisima međunarodne organizacije;
- 4) nabavke kod kojih bi primjena odredbi ovog zakona obavezala Crnu Goru da pruži informacije čije otkrivanje je u suprotnosti sa vitalnim interesima njene bezbjednosti;
- 5) nabavke u svrhe obavještajnih aktivnosti;
- 6) nabavke u okviru programa saradnje zasnovanih na istraživanju i razvoju novog proizvoda koji zajednički sprovode Crna Gora i najmanje jedna država članica Evropske unije i, kada je primjenljivo, za kasnije faze čitavog ili dijela životnog ciklusa tog proizvoda;
- 7) nabavke dodijeljene u trećoj zemlji, uključujući i one za civilne svrhe, gdje su snage raspoređene izvan teritorije Evropske unije, ako operativne potrebe zahtijevaju da se ugovori zaključe sa privrednim subjektima koji se nalaze u zoni operacija.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ovaj zakon primjenjuje se na usluge istraživanja i razvoja od kojih korist pripada isključivo naručiocu radi obavljanja njegove djelatnosti, pod uslovom da se pružena usluga u potpunosti nadoknadi od strane naručioca.

Na nabavke iz stava 2 ovog člana, člana 116a i čl. 116c do 116i ovog zakona primjenjuju se odredbe poglavlja II ovog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

### **Izbor postupka javne nabavke**

#### **Član 116c**

Za nabavke u oblastima odbrane i bezbjednosti naručilac može da koristi ograničeni postupak javne nabavke, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje i pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

U slučaju iz stava 1 ovog člana za ograničeni postupak javne nabavke i pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje ne primjenjuju se odredbe člana 24 stav 1 i člana 31 ovog zakona.

U postupku nabavke ograničenim postupkom naručilac može nastaviti postupak i ukoliko je broj ponuđača koji se kvalifikuje u prvoj fazi postupka manji od tri.

Naručilac može zaključiti okvirne sporazume ili dodijeliti ugovore na osnovu okvirnog sporazuma zaključenog u skladu sa čl. 26 i 26a ovog zakona.

Okvirni sporazum iz stava 4 ovog člana ne može trajati duže od sedam godina, osim u izuzetnim okolnostima koje su određene u skladu sa očekivanim životnim ciklusom svih isporučenih predmeta javne nabavke, instalacija ili sistema i tehničkih poteškoća koje može prouzrokovati promjena privrednog subjekta.

Naručilac je dužan da u pozivu za javno nadmetanje, odnosno pozivu za nadmetanje navede opravdane razloge u vezi okolnosti iz stava 5 ovog člana.

### **Zaštita tajnih podataka u postupku javne nabavke i zaključivanja i izvršavanja ugovora**

#### **Član 116d**



Ako naručilac u toku postupka javne nabavke ili u toku zaključivanja i izvršenja ugovora saopšti privrednim subjektima tajne podatke, ti subjekti su dužni da postupaju u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

Ako u postupku javne nabavke ili u toku izvršenja ugovora o javnoj nabavci učestvuje podugovarač koji je upoznat sa tajnim podacima, dužan je da ispunjava uslove kao i ponuđač, odnosno ugovarač, u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

### **Posebni uslovi za izvršenje ugovora**

#### **Član 116e**

Naručilac može da u tenderskoj dokumentaciji predvidi posebne uslove koji se odnose na izvršenje ugovora o javnoj nabavci, pod uslovom da su povezani sa predmetom ugovora i da nijesu diskriminatorski.

Uslovi iz stava 1 ovog člana mogu se posebno odnositi na:

- 1) zaštitu tajnosti podataka, u skladu sa članom 116d ovog zakona;
- 2) zaštitu bezbjednosti robe, u skladu sa članom 116g ovog zakona,
- 3) podugovaranje, u skladu sa članom 116h ovog zakona,
- 4) socijalne i ekološke zahtjeve.

### **Zaštita tajnosti podataka u toku izvršenja ugovora**

#### **Član 116f**

Ako ugovor o javnoj nabavci uključuje, zahtijeva i/ili sadrži tajne podatke, naručilac je dužan da odredi potrebne mjere i uslove radi osiguranja tajnosti podataka na potrebnom nivou. Naručilac može zahtijevati da, radi zaštite tajnosti podataka iz stava 1 ovog člana, ponuda naročito sadrži:

- 1) obavezu od strane ponuđača i podugovarača koji su već identifikovani da će na odgovarajući način čuvati tajnost podataka koje posjeduju ili koji će im se saopštiti u toku zaključenja, trajanja i nakon završetka ugovora o javnoj nabavci, u skladu sa propisima kojim se uređuje tajnost podataka;
- 2) obavezu ponuđača da će obavezu čuvanja tajnosti podataka iz tačke 1 ovog stava obezbijediti i od ostalih podugovarača sa kojima će zaključiti podugovore u toku izvršenja ugovora o javnoj nabavci;
- 3) potrebne informacije o podugovaračima koji su već identifikovani, radi omogućavanja naručiocu da utvrdi da je svaki od tih podugovarača sposoban da na odgovarajući način čuva tajnost podataka nad kojima ima pristup ili koji se od njih traže u toku realizacije aktivnosti iz podugovora;
- 4) obavezu ponuđača da pruži informacije iz tačke 3 ovog stava za svakog novog podugovarača prije nego što im dodijeli podugovor.

Mjere i zahtjevi iz stava 2 ovog člana moraju biti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Ako naručilac procijeni da ponuđač ne ispunjava mjere i zahtjeve vezane za čuvanje tajnosti podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, dužan je da to obrazloži u odluci o izboru najpovoljnije ponude.

### **Bezbjednost robe** **Član 116g**

Naručilac može da, radi obezbjeđivanja uslova vezanih za bezbjednost robe, zahtijeva da ponuda, naročito, sadrži:

- 1) sertifikat ili dokument koji će na zahtjev naručioca dokazivati da će ponuđač biti u stanju da ispoštuje svoje obaveze u vezi sa izvozom, transferom ili tranzitom robe iz ugovora, uključujući i drugu prateću dokumentaciju dobijenu od određene države, odnosno država;
- 2) indikaciju bilo kakvih ograničenja nad naručiocem koja se odnose na otkrivanje, transfer ili upotrebu roba ili bilo kog rezultata kontrole izvoza ili bezbjedonosnih aranžmana roba;
- 3) sertifikat ili dokument kojim se dokazuje da će organizacija i lokacija lanca snabdijevanja ponuđaču omogućiti da ispoštuje zahtjeve naručioca vezane za bezbjednost robe naznačene u tenderskoj dokumentaciji, i obavezu da moguće promjene u lancu snabdijevanja u toku izvršenja ugovora ne smiju negativno uticati na ispunjavanje tih zahtjeva;
- 4) obavezu ponuđača da će uspostaviti i/ili održavati kapacitete potrebne za ispunjavanje dodatnih potreba koje nameće naručilac ili ugovorni subjekt u slučaju krize, u skladu sa dogovorenim uslovima;
- 5) svu drugu dokumentaciju dobijenu od organa države ponuđača vezanu za ispunjenje dodatnih potreba koje zahtijeva naručilac u slučaju krize;
- 6) obavezu ponuđača da će sprovesti održavanje, modernizaciju ili adaptaciju roba koje su obuhvaćene ugovorom;
- 7) obavezu ponuđača da će blagovremeno informisati naručioca o svakoj promjeni u njegovoj organizaciji, lancu snabdijevanja ili industrijskoj strategiji koje mogu imati uticaja na izvršavanje njihovih obaveza prema naručiocu;
- 8) obavezu ponuđača da će naručiocu, u skladu sa dogovorenim uslovima, pružiti sva sredstva neophodna za proizvodnju rezervnih djelova, komponenti, sklopova i posebne opreme za testiranje, uključujući tehničke crteže, licence i uputstva za upotrebu, u slučaju da više ne bude u mogućnosti da obezbijedi tu robu.

Ako naručilac procijeni da ponuđač ne ispunjava mjere i zahtjeve iz stava 1 ovog člana dužan je da to obrazloži u odluci o izboru najpovoljnije ponude.

### **Podugovaranje** **Član 116h**

Najpovoljniji ponuđač može da izabere svoje podugovarače za sve podugovore koje namjerava da dodijeli, osim u slučaju iz stava 3 ovog člana.

Naručilac ne smije da traži od najpovoljnijeg ponuđača da vrši diskriminaciju potencijalnih podugovarača na osnovu nacionalnosti.

Naručilac od ponuđača može zahtijevati da u svojoj ponudi navede:

- 1) svaki dio ugovora koji namjerava da dodijeli trećim stranama radi podugovaranja, informacije o svim predloženim podugovaračima, kao i dio ili djelove ugovora o javnoj nabavci koji će biti predmet podugovora i/ili
- 2) da će ga obavijestiti o svakoj promjeni koja se dogodi u vezi podugovarača u toku izvršenja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac može zatražiti od najpovoljnijeg ponuđača da za određeni procenat ugovora zaključi podugovore sa trećim stranama.

U slučaju iz stava 4 ovog člana naručilac je dužan da odredi minimum podugovora u formi obima vrijednosti, koji obuhvata minimalni i maksimalni procenat.

Maksimalni procenat podugovora ne može prelaziti 30% vrijednosti ugovora.

Obim vrijednosti podugovora treba da bude proporcionalan predmetu ugovora, procijenjenoj vrijednosti ugovora i prirodi djelatnosti određenog sektora, uključujući stepen konkurencije na tržištu i relevantne tehničke kapacitete industrijske baze.

Svaki procenat podugovaranja koji spada u obim vrijednosti koji je naznačio naručilac ispunjava uslov za podugovaranje u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Naručilac je dužan da od ponuđača zahtijeva da u svojoj ponudi naznači za koji dio ili djelove ponude namjerava da zaključi podugovore radi ispunjenja zahtjeva iz stava 4 ovog člana.

Najpovoljniji ponuđač će dodijeliti podugovore u procentu koji od njega zahtijeva naručilac u skladu sa stavom 4 ovog člana tako što će sprovesti postupak podugovaranja iz člana 116i ovog zakona.

Ponuđač može da predloži zaključivanje podugovora za dio ukupne vrijednosti koja je iznad obima koji zahtijeva naručilac u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Učešće podugovarača ne smije uticati na odgovornost ponuđača za izvršenje ugovora o javnoj nabavci.

## **Postupak podugovaranja**

### **Član 116i**

Trećim stranama u smislu člana 116h stav 4 ovog zakona ne smatraju se članovi grupe kandidata ili ponuđača koja je obrazovana radi dobijanja ugovora ili sa njima povezana privredna društva.

Ponuđač je dužan da u ponudu uvrsti detaljnu listu sa njim povezanih privrednih društava. Listu iz stava 2 ovog člana ponuđač je dužan da ažurira nakon svake izmjene u odnosu između tih povezanih privrednih društava.

Povezano privredno društvo u smislu stava 1 ovog člana, je svako privredno društvo nad kojim najpovoljniji ponuđač ima ili može da ima dominantan uticaj, bilo direktno ili indirektno, ili svako privredno društvo koje ima ili može da ima dominantan uticaj nad najpovoljnijim ponuđačem ili koji, kao najpovoljniji ponuđač podliježe dominantnom uticaju drugog privrednog društva na osnovu vlasništva, finansijskog učešća ili posebnog propisa.

Dominantan uticaj iz stava 4 ovog člana postoji kada privredno društvo, direktno ili indirektno u odnosu na drugo privredno društvo:

- ima većinu upisanog kapitala privrednog društva;
- kontroliše većinu glasova vezanih za akcije koje emituje privredno društvo ili
- može da imenuje više od polovine članova organa upravljanja ili nadzornog organa privrednog društva.

Najpovoljniji ponuđač je dužan da postupa na transparentan način i da se odnosi prema svim potencijalnim podugovaračima na jednak i nediskriminatorski način.

Za zaključivanje podugovora sa trećim stranama, najpovoljniji ponuđač je dužan da objavi obavještenje o podugovaranju na portalu javnih nabavki, ako je procijenjena vrijednost ugovora sa PDV-om viša od III vrijednosnog razreda u skladu sa članom 21 ovog zakona.

Za zaključivanje podugovora sa trećim stranama čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a jednaka ili ispod III vrijednosnog razreda u skladu sa članom 21 ovog zakona, najpovoljniji ponuđač je dužan da postupi u skladu sa principima transparentnosti i konkurentnosti.

Ponuđač može, ako je to potrebno, da u obavještenju o podugovoru navede i druge informacije koje smatra značajnim, uz prethodnu saglasnost naručioca.

## **V. EVIDENCIJE O JAVNIM NABAVKAMA I IZVJEŠTAVANJE**

### ***1. Evidencije, izvještavanje i čuvanje dokumentacije***

#### **Evidencija postupaka javnih nabavki**

#### **Član 117**

Naručilac je dužan da:

- 1) vodi evidenciju sprovedenih postupaka javne nabavke;
- 2) vodi evidenciju zaključenih ugovora o javnim nabavkama.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži naročito: redni broj javne nabavke, vrstu postupka javne nabavke, predmet javne nabavke, rokove odlučivanja u postupku javne nabavke, broj podnijetih, ispravnih, odbijenih i odbačenih ponuda i datum i broj odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Bliži sadržaj, način vođenja i obrazac evidencije iz stava 2 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Izvjestavanje**

#### **Član 118**

Naručilac je dužan da nadležnom organu, najkasnije do 28. februara tekuće za prethodnu godinu, dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama.

Izvjestaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se u pisanoj i elektronskoj formi.

Nadležni organ dužan je da pripremi godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u prethodnoj godini i dostavi Vladi, najkasnije do 31. maja tekuće godine.

Sadržaj i obrazac izvještaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

### **Čuvanje dokumentacije**

#### **Član 119**

Naručilac je dužan da dokumentaciju nastalu u postupku javne nabavke čuva najmanje pet godina, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, dokumentaciju o postupku javne nabavke čija je ugovorena vrijednost do 15.000 EUR-a, naručilac je dužan da čuva tri godine, u skladu sa zakonom.

## **VI. ZAŠTITA PRAVA U POSTUPKU JAVNE NABAVKE**

### ***1. Postupak zaštite prava i nadležnost za odlučivanje***

#### **Obezbjeđenje zaštite**

#### **Član 120**

Zaštita prava učesnika u postupku javne nabavke i javnog interesa, u svim fazama postupka javne nabavke, obezbjeđuje se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

### **Shodna primjena ZUP-a**

#### **Član 121**

Na dostavljanje zapisnika i odluka u postupku javnih nabavki, oblik i sastavne djelove odluke, računanje rokova i pravnu zaštitu u žalbenom postupku shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

#### **Pokretanje postupka**

#### **Član 122**

Postupak zaštite prava pokreće se žalbom koja se izjavljuje Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki (u daljem tekstu: Državna komisija).

Žalba se izjavljuje preko naručioca neposredno, putem pošte preporučenom pošiljkom sa dostavnicom ili elektronskim putem sa naprednim elektronskim potpisom.

Žalba se može izjaviti protiv:

- 1) tenderske dokumentacije;
- 2) odluke o izboru najpovoljnije ponude;
- 3) odluke o obustavljanju postupka javne nabavke;
- 4) odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Žalbom iz stava 3 tačka 1 ovog člana može se pobijati:

- 1) sadržina tenderske dokumentacije;
- 2) način objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije;
- 3) izmjene, dopune i pojašnjenje tenderske dokumentacije;
- 4) propuštanje davanja pojašnjenja tenderske dokumentacije.

Žalba iz stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana može se izjaviti na:

- 1) postupak prijema ponuda;
- 2) postupak javnog otvaranja ponuda, sadržaj i način dostavljanja zapisnika o javnom otvaranju ponuda;
- 3) postupak pregleda, ocjene, upoređivanja i vrednovanja ponuda;
- 4) zakonitost odluke o izboru najpovoljnije ponude;
- 5) zakonitost odluke o obustavljanju postupka javne nabavke.

Žalbom iz stava 3 tačka 4 ovog člana može se pobijati zakonitost odluke o poništenju postupka javne nabavke.

U slučaju iz stava 4 ovog člana žalbu može podnijeti zainteresovano lice od dana objavljivanja odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije do dana koji je određen za otvaranje ponuda, s tim što se žalba mora uručiti naručiocu najkasnije prije isteka roka za podnošenje ponuda. U slučaju iz stava 5 ovog člana žalbu može podnijeti ponuđač u roku od 10 dana od dana dostavljanja odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o obustavljanju postupka javne nabavke.

U slučaju iz stava 6 ovog člana žalbu može podnijeti ponuđač u roku od 10 dana od dana dostavljanja odluke o poništavanju postupka javne nabavke.

Ako zainteresovano lice propusti da žalbu iz stava 3 tačka 1 ovog člana izjavi u roku iz stava 7 ovog člana, nema pravo da kao ponuđač razloge iz stava 4 ovog člana iznosi u žalbi protiv odluka naručioca iz stava 3 tač. 2, 3 i 4 ovog člana.

### **Aktivna legitimacija u postupku**

#### **Član 123**

Žalbu može podnijeti ponuđač i zainteresovano lice.

### **Pravne posljedice podnošenja žalbe**

#### **Član 124**

Blagovremeno podnijeta žalba prekida sve dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja odluke po žalbi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Državna komisija može da odobri nastavak postupka javne nabavke na zahtjev naručioca, ako bi zbog prekida postupka javne nabavke naručiocu nastupila znatna šteta koja je nesrazmjerna sa vrijednošću javne nabavke ili bi bio ugrožen interes Crne Gore i u slučaju iz člana 25 tačka 1 alineja 3 ovog zakona.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana može se podnijeti u roku od pet dana od dana prijema žalbe.

O podnesenom zahtjevu iz stava 2 ovog člana Državna komisija odlučuje u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ako Državna komisija usvoji zahtjev iz stava 2 ovog člana, naručilac je dužan da o tome obavijesti sve učesnike u postupku, u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.

### **Sadržaj žalbe**

#### **Član 125**

Žalba naročito sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu žalbe (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) naziv i sjedište naručioca;
- 3) broj i datum objavljivanja javnog poziva sa predmetom javne nabavke;
- 4) broj i datum dostavljanja poziva za nadmetanje sa predmetom javne nabavke;
- 5) broj i datum odluke o izboru najpovoljnije ponude, poništenju ili druge odluke naručioca;
- 6) razloge žalbe sa obrazloženjem;
- 7) predlog dokaza;
- 8) žalbeni zahtjev;
- 9) potpis ovlašćenog lica.

Uz žalbu se prilaže dokaz o uplati naknade za vođenje postupka.

Naknadu iz stava 2 ovog člana plaća podnosilac žalbe u visini od 1 % procijenjene vrijednosti javne nabavke, s tim da visina naknade ne smije biti veća od 8.000 EUR-a.

Naknada za vođenje postupka je prihod budžeta Crne Gore.

Ako je u postupku po žalbi odlučeno u korist podnosioca žalbe, naručilac je dužan da podnosiocu žalbe nadoknadi troškove iz stava 3 ovog člana, u roku od 15 dana, od dana pravosnažnosti odluke po žalbi.

Podnosilac žalbe koji nema sjedište na teritoriji Crne Gore dužan je da odredi punomoćnika za prijem pismena na teritoriji Crne Gore ili odredi drugi način dostave pismena koji neće odugovlačiti postupak dostave.

### **Postupak sa neurednom žalbom**

#### **Član 126**

Ako žalba sadrži formalni nedostatak koji sprječava postupanje po žalbi ili je nerazumljiva ili nepotpuna, Državna komisija će, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema žalbe, zatražiti od podnosioca žalbe da se nedostaci otklone i odrediće rok u kome je dužan da to učini.

Ako podnosilac žalbe ne otkloni nedostatke u određenom roku, Državna komisija će zaključkom odbaciti žalbu.

### **Način dostavljanja žalbe**

#### **Član 127**

Briše se.

### **Postupak naručioca po dostavljenoj žalbi**

#### **Član 128**

Naručilac je dužan da, u roku od osam dana od prijema žalbe, Državnoj komisiji dostavi:

- 1) žalbu i odgovor na žalbu;
- 2) spise i dokumentaciju javne nabavke sa popisom priloga;
- 3) originale dostavljenih ponuda;
- 4) druge dokaze od značaja za odlučivanje po žalbi.

### **Ovlašćenja naručioca u vezi izjavljene žalbe**

#### **Član 129**

Ako naručilac ocijeni da je žalba u cjelosti ili djelimično osnovana može, u roku od osam dana od dana prijema žalbe, da poništi odluku ili da je zamijeni drugom odlukom, ispravi učinjenu radnju u skladu sa zahtjevom iz žalbe ili poništi postupak javne nabavke, o čemu je dužan da obavijesti sve učesnike postupka.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Državnoj komisiji.

Naručilac koji je iskoristio ovlašćenja iz stava 1 ovog člana dužan je da o tome, bez odlaganja, obavijesti Državnu komisiju i dostavi joj original nove odluke sa dokazima da je dostavljena svim učesnicima u postupku javne nabavke.

### **Poništenje postupka zbog nedostavljanja spisa**

#### **Član 130**

U slučaju da naručilac ne postupi u skladu sa članom 128 ovog zakona i ne dostavi spise i dokumentaciju u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe naručiocu, Državna komisija može da donese odluku o poništenju postupka javne nabavke.

### **Rokovi za donošenje odluke**

#### **Član 131**

Državna komisija je dužna da odluči po žalbi u roku od 15 dana od dana prijema spisa i potpune dokumentacije o postupku javne nabavke.

Rok iz stava 1 ovog člana može se produžiti najviše za 10 dana u slučaju potrebe angažovanja vještaka, pribavljanja mišljenja nadležnih organa i obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilac žalbe i naručilac.

Odluku iz stava 1 ovog člana Državna komisija, u roku od tri dana od dana donošenja, dostavlja podnosiocu žalbe i naručiocu i objavljuje na svojoj internet stranici.

### **Odlučivanje Državne komisije**

#### **Član 132**

Državna komisija u postupku po žalbi odlučuje zaključkom i rješenjem.

Državna komisija zaključkom:



- 1) odbacuje žalbu, ako je nedopuštena, neblagovremena i izjavljena od strane neovlašćenog lica;
- 2) obustavlja postupak, prijemom pisanog obavještenja podnosioca žalbe da odustaje od podnijete žalbe.

Državna komisija rješenjem:

- 1) odbija žalbu kao neosnovanu;
- 2) usvaja žalbu i u cjelosti ili djelimično poništava postupak javne nabavke i donijetu odluku, ukazuje naručiocu na učinjene nepravilnosti i nalaže mu sprovođenje novog postupka i odlučivanja ili preuzimanja potrebnih mjera kojima se učinjene nepravilnosti otklanjaju.

Odluka Državne komisije mora biti obrazložena.

Naručilac je dužan da postupi po odluci i o tome obavijesti Državnu komisiju u ostavljenom roku.

Ako naručilac ne sprovede odluku u ostavljenom roku, Državna komisija o tome obavještava Vladu, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave i predlaže pokretanje postupka odgovornosti.

### **Pravila dokazivanja**

#### **Član 133**

U postupku po žalbi stranke su dužne da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i predlože dokaze kojima se te činjenice potvrđuju.

U postupku zaštite prava naručilac je dužan da dokaže postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je preduzeo pojedine radnje u postupku i donio odluke, koje su predmet žalbe.

U postupku zaštite prava podnosilac žalbe je dužan da dokaže ili učini vjerovatnim postojanje činjenica i razloga povrede postupka javne nabavke ili povrede materijalnog prava, koji su istaknuti u žalbi.

### **Bitne povrede zakona**

#### **Član 134**

Bitne povrede zakona u postupku javne nabavke su:

- 1) sprovođenje postupka javne nabavke bez objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije;
- 2) sprovođenje postupka javne nabavke iz čl. 24 i 25 ovog zakona, bez prethodne saglasnosti nadležnog organa iz člana 31 ovog zakona;
- 3) neusaglašenost tenderske dokumentacije sa zakonom, koja je mogla da dovede do diskriminacije zainteresovanih lica ili do ograničenja tržišne konkurencije ili je dovela do diskriminacije ponuđača ili do ograničenja tržišne dokumentacije.

U slučaju postojanja bitne povrede zakona iz stava 1 ovog člana poništava se odluka i/ili dio postupka ili postupak javne nabavke u cjelosti.

Naručilac je dužan da odluku o poništavanju javne nabavke, u roku od tri dana od dana donošenja, objavi na portalu javnih nabavki i dostavi svim ponuđačima.

### **Granice postupanja Državne komisije**

#### **Član 135**

Državna komisija odlučuje u granicama žalbenih navoda.  
Državna komisija, po službenoj dužnosti, odlučuje o bitnim povredama iz člana 134 ovog zakona, nezavisno na koji dio postupka javne nabavke je izjavljena žalba.

### **Sudska zaštita**

#### **Član 136**

Odluke Državne komisije su konačne.  
Protiv odluke Državne komisije može se pokrenuti upravni spor.  
Postupak sudske zaštite je hitan.

## **2. Organizacija i status Državne komisije**

### **Nezavisnost Državne komisije**

#### **Član 137**

Državna komisija je samostalno i nezavisno pravno lice.  
Zabranjen je svaki oblik uticaja na rad Državne komisije.  
Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja, sredstava javnog informisanja, kao i javno istupanje radi uticaja na tok i ishod postupka pred Državnom komisijom.  
Sredstva za rad Državne komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

### **Sastav i način izbora Državne komisije**

#### **Član 138**

Državna komisija ima predsjednika i četiri člana koji vrše funkciju profesionalno.  
Predsjednik i članovi Državne komisije ne mogu vršiti drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.  
Predsjednika i članove Državne komisije imenuje Vlada, na osnovu javnog konkursa.  
Za predsjednika Državne komisije može biti imenovano lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva ili najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.  
Za člana Državne komisije može biti imenovano lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, sa najmanje pet godina radnog iskustva ili najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.  
Predsjednik i članovi Državne komisije imenuju se na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

### **Nadležnost i ovlašćenja Državne komisije**

#### **Član 139**

Državna komisija:

- 1) razmatra i odlučuje po žalbama izjavljenim u postupcima javnih nabavki;
- 2) ispituje u žalbenom postupku pravilnost primjene ovog zakona i predlaže i preuzima mjere za otklanjanje nepravilnosti u postupcima javnih nabavki;
- 3) odlučuje o zahtjevima naručilaca o nastavku postupka javne nabavke kada je izjavljena žalba u skladu sa ovim zakonom;
- 4) odlučuje o zahtjevima u pogledu troškova postupka;
- 5) prati sprovođenje odluka u skladu sa članom 132 stav 5 ovog zakona i preuzima mjere u skladu sa zakonom;
- 6) saradjuje i vrši razmjenu informacija u oblasti javnih nabavki sa nadležnim organima drugih država;
- 7) donosi poslovnik o radu;
- 8) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

### **Način rada Državne komisije** **Član 140**

Predsjednik Državne komisije zastupa Državnu komisiju i rukovodi njenim radom. Državna komisija odlučuje o žalbama i drugim pitanjima iz svoje nadležnosti većinom glasova od ukupnog broja članova. Sjednice Državne komisije nijesu javne. Način rada Državne komisije bliže se uređuju poslovnikom o radu.

### **Stručna služba Državne komisije** **Član 141**

Državna komisija ima stručnu službu koja vrši stručne i administrativno-tehničke poslove neophodne za Državnu komisiju. Stručnom službom rukovodi sekretar Državne komisije. Sekretar Državne komisije za svoj rad odgovara predsjedniku i članovima Državne komisije. Sekretara Državne komisije, na osnovu javnog konkursa, na prijedlog predsjednika Državne komisije, postavlja Državna komisija u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima koji se odnose na postavljanje visoko rukovodnog kadra. Za sekretara Državne komisije može biti postavljeno lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima i stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki i koje ima najmanje tri godine radnog iskustva. Sekretar Državne komisije postavlja se na period od pet godina i po isteku tog roka može biti ponovo postavljen. Organizacija i sistematizacija stručne službe Državne komisije uređuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji utvrđuje Državna komisija, uz saglasnost Vlade.

Na zaposlene u stručnoj službi Državne komisije primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

#### **Član 142**

Državna komisija podnosi Skupštini na usvajanje godišnji izvještaj, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.

#### **Prestanak mandata i razrješenje**

#### **Član 143**

Mandat predsjednika i člana Državne komisije prestaje:

- 1) istekom vremena na koje je imenovan;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) razrješenjem.

Predsjednik i član Državne komisije će se razriješiti, ako:

- 1) je osuđen za krivično djelo na безусловnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 2) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 3) vrši drugu javnu funkciju ili profesionalno obavlja drugu djelatnost;
- 4) se ne usvoji godišnji izvještaj iz člana 142 ovog zakona;
- 5) je u nemogućnosti da izvršava svoje obaveze u periodu dužem od šest mjeseci;
- 6) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vrši službene obaveze.

#### **Predmet kontrole**

#### **Član 144**

Briše se.

#### **Propuštanje roka**

#### **Član 145**

Briše se.

#### **Sudska zaštita**

#### **Član 146**

Briše se.

### **VII. INSPEKCIJSKI NADZOR**

#### ***1. Ovlašćena lica i predmet inspeksijskog nadzora***

## **Inspektor za javne nabavke**

### **Član 147**

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ.

Poslove inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana vrši inspektor za javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.

## **Predmet nadzora**

### **Član 148**

Inspektor za javne nabavke vrši inspekcijski nadzor naročito u odnosu na:

- 1) donošenje, izmjene, dopune i objavljivanje plana javnih nabavki;
- 2) ispunjenost uslova za obavljanje poslova službenika za javne nabavke i komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda;
- 3) ispunjenost uslova za pokretanje postupaka javne nabavke;
- 4) sadržaj, objavljivanje, oglašavanje, izmjene i dopune i dostavljanje tenderske dokumentacije;
- 5) sadržaj, način i blagovremenost objavljivanja i dostavljanja pojašnjenja tenderske dokumentacije;
- 6) određivanje i produžavanje rokova za podnošenje i otvaranje ponuda;
- 7) sprovođenje antikorupcijskih mjera i mjera sprječavanja sukoba interesa u postupku javne nabavke;
- 8) vođenje i čuvanje evidencija i dokumentacije o javnim nabavkama;
- 9) primjenu pravila prijema ponuda, izdavanja i obezbjeđivanje dokaza u vezi sa tim;
- 10) primjenu pravila otvaranja ponuda, sačinjavanje, sadržaj i uručivanje, odnosno dostavljanje zapisnika o javnom otvaranju ponuda;
- 11) primjenu pravila postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda;
- 12) primjenu rokova za donošenje odluka o okončanju postupka javne nabavke od strane naručioca;
- 13) sadržinu odluka naručioca;
- 14) zaključivanje i realizaciju ugovora o javnim nabavkama.

Inspektor za javne nabavke može da inspekcijski nadzor u odnosu na radnju i odluku iz stava 1 tač. 3 do 12 ovog člana izvrši do isteka roka koji je propisan za izjavljivanje žalbe.

Inspektor iz stava 1 ovog člana ne vrši kontrolu u odnosu na radnje i odluku naručioca na koje je izjavljena žalba Državnoj komisiji.

## **VIII. KAZNE NE ODREDBE**

### ***1. Prekršajna odgovornost***

#### **Prekršaji naručioca**

## Član 149

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 EUR-a kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne evidentira povredu antikorupcijskih pravila, ne sačini službenu zabilješku ili ne podnese prijavu nadležnim državnim organima radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i ne obavijesti nadležni organ (član 15 stav 3);
- 2) ne preduzme neophodne mjere kojima se sprječava sukob interesa lica koja učestvuju u postupku javne nabavke (član 16 stav 1),
- 3) ne evidentira slučajeve sukoba interesa iz čl. 16 i 17 ovog zakona i o tome, bez odlaganja, ne obavijesti nadležni organ (član 18 stav 4);
- 4) ne donese, ne objavi na portalu javnih nabavki ili ne dostavi podnosiocima prijavu odluku o izboru kvalifikovanih kandidata sa obrazloženjem u roku od pet dana od dana njenog donošenja (član 23 st. 5 i 6);
- 5) odluku o izboru najpovoljnije ponude za zaključivanje ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 26a stav 4,5,6 i 7 ovog zakona ne dostavi svim ponuđačima koji su dostavili ponudu i ne objavi na portalu javnih nabavki (član 26a stav 9);
- 6) do 31. januara tekuće fiskalne, odnosno finansijske godine ne sačini plan javnih nabavki i ne dostavi ga nadležnom organu radi objavljivanja na portalu javnih nabavki (član 38 stav 1);
- 7) se ne pridržava uslova i načina javne nabavke i tokom fiskalne ili finansijske godine podijeli predmet javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu sa namjerom izbjegavanja primjene ovog zakona i propisanog postupka javne nabavke (član 44 stav 4);
- 8) tendersku dokumentaciju za sprovođenje otvorenog postupaka, prve faze ograničenog postupka, prve faze pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkursa i šopinga ne objavi na portalu javnih nabavki (član 54 stav 1);
- 9) pojašnjenje tenderske dokumentacije, zavisno od vrste postupka javne nabavke, ne dostavi podnosiocu zahtjeva i ne objavi ga na portalu javnih nabavki u roku od tri dana, od dana prijema zahtjeva (član 56 stav 3);
- 10) ne utvrdi za javne nabavke procijenjene vrijednosti preko 30.000,00 EUR-a pozivom za javno nadmetanje, odnosno pozivom za nadmetanje obavezu dostavljanja garancije za dobro izvršenje ugovora, garancije za avansno plaćanje ili druge garancije, radi zaštite od kršenja ugovora o javnoj nabavci, prije zaključivanja ugovora (član 57 stav 2);
- 11) ne aktivira garanciju iz člana 57 stav 1 ovog zakona u slučaju kršenja ugovora od strane izabranog ponuđača (član 57 stav 4);
- 12) ne dostavi nadležnom organu rješenje o rasporedu lica koje je odredio za vršenje poslova iz člana 58 stav 2 ovog zakona (član 58 stav 3);
- 13) obavještenje o postupku javne nabavke iz člana 54 stav 1 ovog zakona ne oglasi u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuiraju na cijeloj teritoriji Crne Gore i koji je dostupan na internetu, u roku od tri dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki (član 62 stav 1);

- 14) ne prihvati dokaz o kvalitetu u drugom obliku, ako ponuđač pruži dokaz o tome da nema mogućnost ili pravo na traženje dokaza iz člana 73 stav 1 ovog zakona (član 73 stav 2);
- 15) ne objavi na portalu javnih nabavki i ne dostavi ponuđačima odluku o obustavljanju postupka javne nabavke sa obrazloženjem, najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja (član 105 stav 4);
- 16) ne objavi na portalu javnih nabavki ili ne dostavi ponuđačima odluku iz člana 106 stav 1 ovog zakona (član 106 stav 5);
- 17) donese odluku o izboru najpovoljnije ponude bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke i ako je bio dužan da ga sprovede (član 106 stav 6);
- 18) od ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, a koji odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci ne traži naknadu štete u iznosu od 10% od ponuđenog iznosa ponude, a ponuđač je dužan da tu štetu nadoknadi naručiocu (član 107 stav 7);
- 19) ugovor o javnoj nabavci ne dostavi nadležnom organu u roku od tri dana od dana zaključivanja radi objavljivanja na portalu javnih nabavki (član 107 stav 8);
- 20) kandidata čiji je zahtjev za kvalifikaciju odbije ne obavijesti odmah a najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke (član 113 stav 12);
- 21) ne vodi evidenciju o kvalifikovanim privrednim društvima uključenim u kvalifikacioni sistem, u skladu sa vrstama ugovora o javnim nabavkama na koje se odnosi kvalifikacija (član 113 stav 14);
- 22) listu kvalifikovanih privrednih subjekta ne objavi na svojoj internet stranici (član 113 stav 15);
- 23) ne vodi evidenciju sprovedenih postupaka javne nabavke (član 117 stav 1 tačka 1);
- 24) ne vodi evidenciju zaključenih ugovora o javnim nabavkama (član 117 stav 1 tačka 2);
- 25) ne dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, najkasnije do 28. februara tekuće za prethodnu godinu (član 118 stav 1);
- 26) ne čuva dokumentaciju nastalu u postupku javnih nabavki najmanje pet godina (član 119 stav 1);
- 27) tri godine ne čuva dokumentaciju nastalu u postupku javne nabavke čija je ugovorena vrijednost do 15.000 EUR-a (član 119 stav 2);
- 28) ne prekine sve dalje aktivnosti, u postupku javne nabavke do donošenja odluke po žalbi (član 124 stav 1);
- 29) u roku od osam dana od prijema žalbe, ne dostavi Državnoj komisiji žalbu i odgovor na žalbu, spise i dokumentaciju javne nabavke sa popisom priloga i originale ponude (član 128);
- 30) ne postupi po odluci Državna komisija ili o tome ne obavijesti Državnu komisiju u ostavljenom roku (član 132 stav 5);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu i organu lokalne samouprave novčanom kaznom od 250 EUR-a do 2.000 EUR-a.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 EUR-a do 6.000 EUR-a.

#### **Prekršaji fizičkih lica**

## **Član 149a**

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 EUR-a kazniće se za prekršaj lice iz člana 16 stav 2 ovog zakona ako do isteka roka do dvije godine od zaključivanja ugovora o javnoj nabavci zasnije radni odnos ili se po bilo kom drugom osnovu angažuje kod ponuđača sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci u postupku u kojem je učestvovalo, njegovim pravnim sljedbenikom ili sa njima povezanim licem (član 16 stav 2).

## **IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Započeti postupci**

#### **Član 150**

Postupci javnih nabavki koji su započeti prije početka primjene ovog zakona sprovede se po propisima po kojima su započeti.

### **Nastavak rada komisije**

#### **Član 151**

Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki i sekretar Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, imenovani na osnovu Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list RCG", br. 46/06) nastavljaju sa radom do imenovanja predsjednika i članova, odnosno postavljenja sekretara Državne komisije, u skladu sa ovim zakonom.

Imenovanje predsjednika i članova, odnosno postavljenje sekretara Državne komisije izvršiće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Postavljenje sekretara Državne komisije**

#### **Član 151a**

Postavljenje sekretara Državne komisije u skladu sa ovim zakonom, izvršiće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Rok za polaganje stručnog ispita**

#### **Član 152**

Zaposleni na poslovima sistema javnih nabavki, kao i službenici za javne nabavke dužni su da polože stručni ispit iz člana 60 ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Podzakonski akti**

#### **Član 153**

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.



Podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list RCG", broj 46/06) primjenjivaće se do dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana.

**Rok za podzakonske akte**

**Član 153a**

Podzakonski akti u skladu sa ovim zakonom, donijeće se u roku od 120 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Započeti postupci**

**Član 153b**

Postupci započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

**Prestanak važenja**

**Član 154**

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama ("Službeni list RCG", br. 46/06), kao i član 181 Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 28/10).

**Prestanak važenja propisa**

**Član 154a**

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Uredba o spoljnjoj trgovini sredstvima za posebne namjene ("Službeni list CG" broj 66/10).

**Stupanje na snagu**

**Član 155**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka 120 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.